

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اردلاک ardēlāk	آردلاک ārde lāk لاک lāk	→ اردلاک ardēlāk	آردلاک ārdelāk	→ لاک lāk	→	→ لاک lāk	آردلاک ārde lāk	→	آردلاک ārde lāk	لاک آرد lākē ard آرد لاک ārdē lāk	لاک خمیرگیری (ا.مر)
اردم بن ardēm bēn		→							→		روستایی از رامسر (ا.مک)
اردو ērdū	→ الجو alju			→							فراوان، جمعیت زیاد (ق.ص)
ارده ardē	→	→	→	→	→	→			ارده ardē	→	آرد شده (ص.مف)
اردی بهشت روز ordi behešt ruz											نام یکی از روزهای مازندرانی (ا)
ارزا ērzā	→ ارزا orzā	→	ارزا orzā	ارزا ērzā اورزا urzā	→	ارزا ērzā	ارزا ērzā	ارزا orzā	پس پری pas pēry	ایرزا irz ā	(۱) دیرکاشت - زراعتی که دیرتر از مسوق کاشت شود (۲) مجازاً فرزندی که پس از مرگ پدر پدنیآید (ق)
ارزاق arzāq											نگا : آذق
ارزاماس ērzā mās	چکیده čakidē	کیسه ماس kise mās کیسه اینگته kise ingete mās کیسه دکرده کise dakerde mās	کیسه بنگته کise ben- gēte mās	ارزاماس ērzā mās	کیسه ماس kise mās	ارزاماس ērzā mās کیسه ماس kise mās	کیسه ماس kise mās	امس دو ammese - du	→	کیسه ماس kise mās ارزا ماست orzā māst	ماست کیسه ای (ا.مر) ماست چکیده
ارزت arzēt	→										روستایی از دهستان چهارانگه شهریار بهشهر (ا.مک)

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ارزستان ērsēstēn	بیزین beyar ziyēn	ارزستان ērzesstēn	→	برزسن bērzessēn	→	ارزسن erzēssan	→	ارزسن erzesan	ارزسن arzesen	ارزیدن ērzidan	(مص) ارزیدن - ارزش داشتن
ارزم arzēm	گرس gors	→	→	→	ارزن arzen ارزن تیم arzēntim	ارزم arzēm	گورس gorēs	گرس gores	ارزن arzen	گونوس goērs	(ا) ۱) دانه ارزن ۲) نوعی علف هرز
ارزمونی arzē muni		ارزمون arzēmun	→	سازده دار sāzzē dār	→	ارزمون arzēmun				ترجن tērjēn ترجین tērjin	(ا) ۱) گیاهی شبیه چارو ۲) نام روستایی در کلیجانرستان ساری نامهای دیگرش: ارزیون - ارزفون
ارزنگ رودبار arzēng rudbār				ایجینگ روآر ijing ruār							(ا.مک) نام روستایی در قائم شهر
ارس ors	→ سر sor	→ → →	→	سوردار surdār ورس vērs	→ سور sur سوردار surdār سوردار suredār	→ سوردار surdār	سر sor	→	سر sor	اورس avars سر sor	(ا) سرو جنگلی - سرو
ارست ērost			→								(ا.مک) روستایی از دهستان چهاردانگه ساری
ارس کین arēs kin	→ زنگیچه zangičē ارس کینی arēskini	→ السکینی aleskeni الس کین alēs kin	→ الس کینی alēs kēni	→ السکین alēskin	→	السکین ēlaskin بال کینگ bālking	بال کین bāle kin	بال کین bāle kin	بالسکون bāles kun	زنگیچه zangičē	(ا) آرنج
ارسی orosi	→	→	→	→	اورسی urosi	→	→	ارسی oresi	ارسی oresi	اورسی erusi روسی rusi	(ص.نس) ۱) نوعی کفش چرمی ۲) منسوب به روس ۳) نوعی پنجره
ارسی دوج orosi duj	→ اورسی ... ērusi ...	→	→	→	→	→	→	→	ارسی دوج oresi duj		(ص.فا) کفش دوز
ارسین arsin	→				→	اسین asin			اسام assām اسان assān	زرین zarrin	(ا) کفگیر بی سوراخ فلزی یا چوبی جهت چاپچا کردن آتش
ارسین ersin				→							(ا) چوبی که تیغه پره را به سنگ اسباب وصل می کند

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ارسیو arseyu											نگا : آس
ارسیوسر arsiyu sar											(ا.مک) روستایی در قائم شهر
ارش arēs	→										نگا : آرش
ارشم oršēm	→	→	اورشم uršēm	اورشم uršēm	→	→	اِبرِشَم abrisēm	اِبرِشَم abersēm	اِبرِشَم abresēm	اورشم auršēm اورشم averšēm اِبرِشَم abēršēm	(۱) اِبرِشَم
ارشمک oršēmēk			اورشیمک uršimēk	اورشمک uršēmēk	اورش ušēn		اِشَم ēyšem				(۱) اَویشَن
ارقیج ārqēj	→	→	کرس kērēs	کرس kērēs	کرس keres	کرس kēres	کرس kēres	لف lef	کرس korēs	ارقیج arqaj	(۱، ا.مک) ۱) محوطه ای کسوجک و سرباز که گوساله را در آن نگه دارند ۲) گزافه گو (۲)
ارقدال arqedāl	→	→	انگاره engārē	جزغاله jēzqālē زنگاله zingālē	جزغاله jēzqālē	جزغاله jēzqālē زنگاله zēngālē	→	ارقدال arqedāl	ارقدال arqedāl	جزغاله jezqālē	(ص) ۱) کاملاً سوخته سوخته زغال شده هر چیز ۲) مفلس - بی چیز - ندار
ارقم arqēm	→ هرقم harqēm	شقله šaqēlē سریک sarpeḱ	سركال sarkāl	نکه nekkē	نکه nakkē	→ نکه nakkē	ماره mārē	ارقه arqe	ارقمال arqemāl	شقه šaqqē قر qēr	(۱) ۱) گردویی که از آن به عنوان تیله استفاده می شود ۲) در تنکابن ۳) در کتول به دام گفتمنی شود.
ارقم بازی arqēm bāzi	→	آغوزبازی āquz bāzi	→	آغوزبازی aquz bāzi	→	آغوزبازی aquz bāzi آغوزکا aquz kā	→ →	آغزکائی aqoz kā'i	آغزکی āqos-kay آغزبازی āqoz bāzi آغزبازی āqoz- bāzi	جزبازی joz bāzi	(۱ - مص) نوعی بازی با گردو
ارقه arqē		ارقه arqē	ارقنه erqēnē	ارقه arqē	ارقنه arqēnē	ارقه arqē ارقه arqē	→	→	→		(ص) ۱) بی سروپا - لاابالی - بی آرم - زشت کردار ۲) کهنه ۳) آدم هفت خط

برگردان فارسی	منطقه کتول	منطقه تنکابن	منطقه عباس آباد	منطقه نور، کجور، نورشهر	منطقه آمل	منطقه بابل	منطقه قائم‌شهر	منطقه ساری	منطقه بهشهر	منطقه کردکوی	واژه پایه
(ص) ۱) تعلیف دام ۲) بستن افسار حیوان به میخ طویلله یا درخت ۳) مهار کردن ۴) افسار	یرک yērek	ارک orēk	ارک orak	→	ارک ērek	→ →	ارک orēk اورک urēk	→	→	→	ارک orēk
(مص) نگا: ایند	ایند oband نر nor	بندگا bande gā بندکا bandekā	اسل asal	هسل hassal	→	انون ennun آنون ānnun	اندون ondun اندون endun	اندن ondon	ایند oband	→ نر nor	ارک orēk
(مص) ۱) گسره زدن افسار حیوان ۲) کنایه از مطیع کردن	یرک بزدن yērek bazē dan	ارک زتن orak zaēn	ارک بزآن orak bezān	→	ارک بزوتن ērek bazuan	→	ارک بزوتن orēk ba- zoēn	→	→	→ ارک بزتن orēk bazoēn	ارک بزوتن orēk bazuēn
(ا) از ماههای مازندرانی مطابق با اردیبهشت ماه خورشیدی		دما dēmā	دیه ما deyemā	→ →	→ →	→ →	ارک ما arkemā ارکه ما arkē mā	→	→	→	ارک ما arke mā
(ق) اوج - بالاترین نقطه	→ اوج oj	→ تک tok	→ تک tek	→ →	→ ارش arš ارک تک arke tēk	→	→	→ ارش arš	→ ارک ark	→ ارش arš اوج oj	ارگ arg
(ا) چوبی چنگک دار که جهت آویزان کردن علوفه و چوخا از سقف آویزند	چنگه čangē	تنگ لاس tange lās	چپر دار čopper dār		اوخار uxār	خلنگ xalang	ارگل argēl ولک valek	→	چنگم čēngom	چنگم čēngom چنگوم čangum	ارگل argēl
(ا) تکه ها یا ساقه هایی که جهت بستن و منحکم کردن کسپره‌های برنج بکار برند		ورس veres دبندن dabenden دوندی davendi دبندی dabendi	ورس veres	→	کربن karban	ریسه risē کربند kar band	رس res	ارگل argēl			ارگل argēl
(ا. مک) روستایی از دهستان گلیجان قشلاقی تنکابن		→									ارگناه argēnāh

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ارم erēm	الما ēlmā الما almā خز xez	→ بلنگ bēlēng	→	ارما ermā بولنگ bulēng	→ ارما ērmā	ارما ērmā بلنگ bēlēng باد bād	ارما armā بلنگ bēlēng	ورم varam	تو tow	باد bād ورم varam	(۱) ورم ، آماس (۲) التهاب (نور)
ارما ermā	خز xez	خز xez الما ēlmā	خز xez خیز xiz	وا vā	ارما ērmā	→ خیز xiz	→ ارما armāh	ورم varam باد bād	ورم varem	ورم varam خیز xiz	(۱) ورم ، آماس
ارمان armān	→	→	→	ارمون armun	→	→ ارمونی armuni	ارمون armun	ارمن armon			(۱) نگا : آرزو
ارمک armēk											(۱.مک) روستایی از دهستان گنج افروز بابل
ارمک کلا armēk kēlā						→					(۱.مک) روستایی از دهستان هزارپی شمالی آمل
ارمنجی armēnji	→ جی جی کپرو jiji- kapēru	→	→ ارمچی armeji	→ ارمچی armēji	→ ارمچی armēji	→	→	ارمچی armeji	خوکری xukori خوکره xukare	جوجه کپرو jujē kappēru	(۱) جوجه تیغی
ارمنجی پشت armēnji pēšt	→	ماچکل اشکم māckol eškēm	ماچکل اشکم māckel eškēm			ارمچی پشت armēji pēšt	→	درزن اندا darzene andā		میکال mikāl	(ص.مف) مرحله ای از رشد شالی در خزانه که دانه آن سبز شود
ارمون armun	ارمان armān	ارمون armon	→	→	→	→ ارمونی armuni	→	آرمن ārmon	ارمان armān	→	(۱) ۱) آرمان ، آرزو هدف ، ۲) افسوس ۳) عیب و نقص
ارمونی armuni	سقات soqāt هدیه hadyē	ارمنی armoni	هدیه hedyē	ارمونی armoni	→	خاچی xācči هدیه hadyē	→	آرمونی ārmuni	ارمغان armaqān	ارمغانی armēqāni	(۱) ارمغان، هدیه ، تحفه ، ره آورد ، زاد سفر
ارنج orēnj	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	(۱) ساهی خیزی از راسته کپور ماهیان

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنول	برگردان فارسی
ارنده arrčndē	ارنده arēndē	→	ارنده arēndē	انجه angē	→		انجه angē		یرمه yarmē	یرنجه yarēnjē	معاً (ص. مف) گندمی کنه درشت آرد شده باشد
ارنش arnoš	ار ار arar	ار ar	ار ار ar ar ارنوش arnuš	انوش anuš	انوش anuš	انوش anuš	ارنش ārnoš	ارنا arnā	ارنش arnoš غرنش qarnoš	ار ار ar ar	(ا. مر) بانگ خر عوعر خر
ارنوش arnuš											نگا : ارنش
ارو aru	فیه feyē	→ فینه fiē	→	→	ارو eru فیه fiyē	فیه fiyē	فیه feyē	فیه feyē	فیه feyē	نارو nāru لیپا lippā	(ا) بارو
اروت erut											(ا. مک) روستایی از دهستان چهاردانگه سورتچی ساری
ارود arud									ارود arud آرود ārud		(ا. مک) روستایی از دهستان سه هزار تنکابن
اروس ērus	→ اروس orus	اروس orus	روس rus	اروس orus	ارس oros	اروس orus	اروس ērus روس rus	اروس orus	اروس arus	اروس ērus	(ص. نسب) شهروند روسیه ، اهل روسیه ، روسی
اروس دمال arus domāl					اروس دمالی arus demāli		→	اروس دمالی arus domāli	اروس دمالی arus domāl		(ا) از تکه های سازی رایج در غرب مازندران
اروس بنگوم arusbangum	بانجام فرنگی bānjām fērangi				تومتو tomatu تامتو tāmtu	گوچه gujē		بادمجن فرنگی bādemjon farangi	→	گوچه فرنگی gojē fērangi	(ا) گوچه فرنگی
اروسی ērusi	→	→	روسی rusi		→	اروسی orusi	روسی rusi	اروسی orussi	اروسی arusi	اروسی ērusi	(ص. نسب) روسی ، زبان روسی

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ارویج کلا arvij kēlā											(ا.مک) نام روستایی
اره arē	→ اره harē	→ اره arē	→ اره arē		→ اره harē	→ اره arē	→ اره arē	اره arē	→ اره arē	→	(ا) اره نجاری
اره توك arrētuk						→ کچه تک kačetak		کترادنک kater adennek	اره توك arrētuk		(ا.مر) از انواع مرغابی
اره سری are sari	اره بیتن arebaytēn اره گیران are girān	→	اره سری are sari اره گیر aregir اره بیتن arebaytēn	→ اره گیرون aregirun	→ اره گیرون aregirun اره بیتن are baytan	اره گیرون aregirun اره بیتن are baytan	→ اره هایتن are hāytan	آره هایتن arehaytan	زن خاس zanexās زن خاس zenexās حرف هایتن harf hayten	اره گیتن aregitan اره بیتن arē baitan	(ا.مص) خواستگاری ، بله برون
اره گیرون aregirun											نگا : اره سری
اره و arēva	اره are	اره نا arēnā	→	اره are	اره و arēva	اره are	اره arēva	آره ārē	→	اری arēy	شبه جمله به معنی تأیید و تصدیق است
اره هدائن are hēdāen	→	→	→	→	→	→	→	آره هدائن āre hādān آره هایتن āre hāytan	اره دنن are dean	اره هدائن are- hēdāen	(مص.مر) بله برون- پذیرفتن داماد از طرف پدر عروس
اری ari	→ اربه areyē	گازه gāzē کتار ketār	اری ari	ریک rik	چنه čonē	گازه gāzē چونه čunē	چونک čunak لامیزه lāmizē	چکن čakan	چکن čakēn	اریبه ariyē	(ا) آرواره - کت
اریب-اریب ērib-ērib	ارب ēreb									→	نگا : ارب ارب
اریم erim				→							(ا.مک) روستایی در قائم شهر

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
از oz							→				نام روستایی در نور
ازار ēzār	ازدار ēzdār ازدار azdār	ازار ezār شیردار širdār	آزات دار āzātdār	ازار azār	→ ازار ēzār ازاردار ēzārdār	→				ازدار azdār	(۱) درخت آزاد zelkora لاتین crenatadest
ازارک azārak							→				(۱.مک) ۱) روستایی از دهستان رامسر تنکابن ۲) روستایی در کنار رودخانه چالوس
ازارک بالا azārak bālā											(۱.مک) روستایی از دهستان کلارستاق نوشهر
ازارگل azārgal											(۱.مک) روستایی از دهستان بندپی
ازارناک ozārnāk											نگا : آزارناک
ازاره ēzārē	چوبست čubast	ازاره ēzārē		چوب بس čub bas	مزاری mezāri		ازاره ezārē لتازه latāzē	لتازه latāzē	→ ازار ēzār	ازار ēzār	(ص.نسب) نرده چوبی
ازاکو azāku							→				(۱.مک) آزاد کوه (کوهی در نور)
ازال ēzāl	→	→	→	→ ازال ēzāl	→ →	→ →		ازال azāl	گاجمه gājme	ازال ēzāl	(آ.ا) خیش ، گاو آهن
ازال آهن ēzāl āhan	گانن gāen	گ آهن go-āhen	کینکا kinkā ازال آهن ezāl āen		ازال آهن ēzāl āhēn	→ لتو latu	→	آهن سر āhene sar	لتو latu	آیین āyin آهین āhin	(۱) قسمت شیار خیش

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ازال تیر ēzāltir	→	→	→	→	ازال شونه ēzāl šunē	کمون kamunē ازال تیر ēzāle tir	ازال تیر azāl tir	تیرک tirak دکلک dokkalak	گاجمه تیر gājmē tir	ازال تیره azāl tirē	(ا.مر) چوب بلند خیش که به گردن حیوان وصل شود.
ازال سردسته ēzāl sar dastē	ازال دسته ēzāl dastē	→	→	→	→	ازال سردسته ēzāl sar dastē ازال سردسته ēzāl sar dastē	ازال دسه azāldassē ازال دسه azzāl dassē	مشته moštē →	گاجمه دسه gājmē dassē	دسه ازال dassē ēzāl ازال دسته ēzāl dastē	(ا.مر) دسته گاو آهن
ازال کینگه ēzāl kingē	ازال کینه ēzāl kinē ازال کونه ēzāl kunē	ازال کینگه ēzāl kingē	ازال کینکا ēzāl kinkā	→	ازال کینگه ēzāl kingē ازال بنه ēzzāl bēnē ازال بنه ēzāl bēnē	ازال کینگه azāl kingē	ازال بنکا azāl bēnekā	گاجمه gājemē	ازال کونه ēzāl kunē	(ا.مر) کنده گاو آهن	
ازالی ēzāli	→	→	→	ازالی ēzzāli	ازالی ēzāli ازالی ēzzāli	کاری ورزا kāri varzā	→	بیاموته biyāmūtē کاری ورزا kāri- varzā	ازالی ēzāli	(ص.نسب) گسوی که برای شخم زدن تربیت شده باشد	
ازان ozān	→ تتو toto دم بل تتو dēm bēl toto	تتو toto	→	→	ت تو te tu	→ هرایت hērait هریت hērayit	تت teto تو to	هرایجن horāyjen	دروجان derujān	ازان ozān انگان ēngān دلینگان dēlingān	(ص) ۱۱ آویزان ۲) تاب
ازب azēb	ازب azēb	ازب azēb	→	ازب azēb	ازب قولی azēb quli	ازب azēb ازب قلی azēbqēli	ازب azab	ازب azēb	ازب azēb	ازب azab	(ص) مجرد

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ازباران azbārān						→					(ا.مک) روستایی از دهستان دابیوی شمالی آمل
ازبن ēzbēn											(ا.مک) روستایی از دهستان گلیجان قشلاقی تنکابن
ازبنا ēzbēnā	گشنیز gēšniz	هیل hil	امزنا amzēnā	امزنا amzēnā	→ امزنا amzēnā	→ امزنا ēmzēnā	→	→	→	ازبنا ēzbēnā	(ا) گشنیز
ازبنو azbēnu	بلکم balkēm	بلکم balkem	بلکم balkam	→	بلکم balkom بلکه balke ولکه valke	بلکم balkom	بلکم balkem ولکه valke ولکن valkon	→	→	بلکم balkom	(ق.شک) شاید، ممکن
ازبیل ēzbil	سفال sēfal	ازبیل ēzbil	ازبیل ezbil	آلم ālam	آلم ālēm	آلم ālam			→	آلم ālem	(ا) ۱) کنایه از افراد لاغر ۲) ساقه خشک برنج
از بین چال az bin cāl											(ا.مک) روستایی از دهستان جنت رودیبار تنکابن
ازتا azetā	سلف sēlēf	اسا essā	اساک assāk	اسا assā	استا astā	اسا assā	ازتا ezetā	تپا tēlpā	استا astā	تلی پا tēli pā	(ا) سلف، گیاهی است ۲- برگ چغندر وحشی است
ازتول azetul	خانه کلان xānē kēlān	گته خانه gatē xānē	گته خونه gate xonē	→	ایرون خنه ivunxēnē	ازتول azetul	گته خنه gatē xēnē	گت سره gatesēre	گت سر gatsēre	گت خانه gatxānē	(ا) اطاق بزرگ
	گته خانه gatē xānē	گته اطاق gatē otāq	→	گته خنه gatē xēnē	→					گت اطاق gatēētāq	
		گته خانه gate xānē	→	مهمون خنه mehmun xēnē			→				
ازجنگ سرا azjēng sērā											(ا.مک) روستایی در قائم شهر

واژه پایه	منطقه کرد کوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ازدار ēzdār	→									ازدار azdār	نگا : آزاد
ادارکودینه ēzdār kud bēnē	ازداری ēzdāri	ازاردارکتی ezārdār koti			ازارکله azzārkale →	مزاری mēzāri ازارجار ēzārjār	مزاری mēzāri			ازداری azdāri	(ا.مر) مسجل رویش درختان آزاد بصورت انبوه ۲- مرتعی جنگلی در نوشهر
ازر ozēr	ایاز ayāz	ازر ozēr ازر ozēr	ازر ozēr	ازر ozēr	→	اوزر uzēr				ازیر ozir	(ا) پادی که در مازندران شبهانگام از کوه به دریا وزد
ازرک azrēk											(ا.مک) روستایی از دهستان یخکش بهشهر
ازرودسر azrudsar											(ا.مک) روستایی از دهستان بندپی بابل
ازسر azsar	→ اسر assar	ازسر azas.sar	→	→ اسر assar	→ اسر assar	→ ازسر azsar				ازسر azsar اسر assar	(ق.نو) دوباره
ازغال ezqāl	زغال zēqāl	زغال zoqāl	زغال zeqāl	→	→ زغال zēqāl زینگال zingāl	→ زغال zēqāl زینگال zingāl				ازغال ezqāl زغال zēqāl	(ا) زغال
ازف azēf	سیا نرب seyā nēzb										(ا) ابر باران زا
ازکلا ozkalā											(ا.مک) نام روستایی در نور
ازگامه ezgāmē		ازگامه ezgāme	ازگمه ezgeme	زینگال zigāl							(ا.مک) چوبهای نازک که در دیسوار ساختن کاه گلی بکار می رود

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، توشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ازنی azni											(ا.مک) روستایی ازدهستان چهاردانگه سورتچی ساری
ازون ده azunde				→							(ا.مک) روستایی است در قائم شهر
ازی ēzi	→ اشپیشه ēspišē ازی izi ازی ēzzi	→ → →	ایزو izu	ایزی izi	ازی ēzzi	ازی ēzi	گوزی gērzi	گزی gezi	گازی gāzi	اشپیشه ešpišē	(۱) نوعی حشره (بید)، شیشه (۲) در تنکابن به نوعی حشره برگ خوار نیز گفته می شود (۳) بطور عام (حشره) (۴) کسی دندان پیش آن جلو است
ازی ezi	زی zi تند tēnd		زی زی zi zi زود zud	چمندر jamēn dēr	چمندر jaman dēr	چمنر gamēn ner				زود zud	(ق) زود
ازی بزه ēzi bazē	→	→ ایزی بزه izi bazē	→ ایزو بزه izu bazē	ایزی بزه izi bazzē	ازی بزه ēzi bazē	ازی بزه ēzzi bazē	گوزی بزه gērzi bazē	شاش بخره sās box- ord بید بزه bid bāzē	گازی بچرده gāzi ba- čerdē →	اشپیشه بزه ešpišē bazēdē	(ص.م) بید زده، نوعی نفرین شیشه زده
ازی خل ēzi xēl				→							(ا.مک) روستایی در قائم شهر
ازی مار ēzi mār	دمبال تر dēmbāl tēr دمبال ترک dēmbāl tērēk در تر der tēr	دمبال تر dēmbāl tēr	دمبال تر dēmbāl tēr ای تر aytēr	دمبال تر dēmbāl tēr	ارزاتر erzātar دمال تر dēmāl tēr	دمال تر dēmmāl tēr دمبال تر dēmbāl tēr	ازی مار azimār	ازما ēzmā	دمال تر domāl tar	دمبال تر dēmbāl tar	(ق) بعداً - عقب تر
ازینه ozinē	→										(ا.مک) روستایی در شرق گرگان از دهستان استرآباد جنوبی گرگان. اوزینه

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنترل	برگردان فارسی
اژت ežet	چنگوم čangum چنگم čengom		چنگوم čengum	چکلوم čeklum	خلنگ کنا xēlang kēnnā	چنگوم čengum	گزک gazak		گزگ gežg	چنگه čangē	(۱) چوب چنگک دار جهت آویزان کردن لباس چوب لباسی گالشی
اژدائو aždāu							→				(۱) مرتعی در کجور
اژدر aždēr	→	اژدر ožder	→ →	→	→	اژدر aždar	→	اژدر aždar	اژدر aždar	ایژدار iždār	(۱) از نامهای سگ (۲) پرنده و قانع اژدها (۳)
اژدرا eždērā	→ افی afi	→	→ ایژدرا iždērā اوزدرا uždērā	→	→	→	→	→	→	ایژدهار iždēhār	(۱) افعی
اژناوور ežnāvur											نگا : اجناوور
اژیک ažik	اجیک ajik	→	→	→			اجیک ajik	انجیک anjik	جیک jik	اجیک ajik	نگا : اجیک
اس as	خرس xērs	→	→	→	→	→	→	→	→	خرس xērs	(۱) خرس
اسا ēsā	→ اسه ēsē	→	→	→	→	→	→	→	→	الآن alān	(ق.ژ) حالا ، اکنون
اسا assā	تلی با tēlipā تلیا tēlpā	→	→	→	→	→	→	→	→	اسا sēlēf	(۱) نوعی گیاهی خوردنی صحرایی که در بهار می روید. سلف برگ چغندر وحشی
اسا assā	استا estā هستا hestā	→	→	→	→	→	→	→	→	بستارده bistārdē	(ق.کی) ایستاده است ، می باشد ، وجود دارد

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسانه osānē	→										نگا : آستی
اسبو ēsbo	→										(۱) نام طایفه ای در بالا جاده که از هزارچریب به آنجا آمدند.
اسبک ēsbečk	→	→	→	→	اسبک ēsbek	اسبک ēsbek	سفیدک sefidak	اسبیک esbijak	سفیدک sēfidak	→	(۱) ۱) سفیدک ، نوعی کته سفید ۲) نوب ماهی ، ماهی سوف ۳) افراد بور و سفید
اسب پ asb pe				اسب بزوثن asb bazuēn							(مص) خرمن کوی با اسب
اسب تاجندی asb tājēndi	اسدوانی asdevāni	اس تاجنی astājēni	اس تاجنی astājēni	اسب تاجندی asb tājēndi	→	اسب تاجنی asb tājēn- ni	→	اسب تاجنی asb tājēni	اسب دو asbe du	اسب دوانی asb doāni	(۱.مص) اسب دوانی ، تاخت و تاز
اسب چین asbe čin											(۱.مک) روستایی در لنگارود تنکابن
اسب دم asbe dēm	→ بزیش bēzeriš	→	→	→	→	اسب دم asbē dēm	→	اسب دم asbe dom	اسب دم asbe dom	دمیه اسپ dēmbē asb	(۱.مر) ۱) دم اسپ ۲) گیاهی علفی که در حاشیه جویبارها روید
اسب دیم esbe-dim	→	→			→	اسبه دیم ēsbe dim					(ص.مر) سپید روی
اسب دیم asbedim	→	→	→		اسب دیم ēspedim		→	اسب دیم asbe dim	→		(ص.مر) مجازاً افرادی که صورت دراز دارند
اسبراد asborād	الب سو albesu	الب سو albesu	الب alb	البه سو albēsu	البه سو albēsu	الب سو albēsu	راد و الب rādoalb	→ آسمون راد āsmōn rād	آسمان رعد āsmān rad	برق barq الب alb	(۱.مر) برق آسمان

واژه پایه	منطقه کرد کوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسب زور asbe zur	→ پوش puš	→ →	→ اس گفته as koftē	→ اسب گفته asbe asbe zur	→ اسب گفته asbe keftē → اسب زور asbē zur	اسب گفته asbē keftē اسب زور asbē zur	اسب زور asbe zur	→	→	پوچه مال pučē māl پوچ puč	(۱) مر پهن اسب
اسب سرکش asbe sarkaš	چدام čēdām	چدوم čedum	اسب سرکش asbe sarkaš تلیج tallij	→	→	تلیک talik	اسب سرکش asbe sarkaš	→	→	رویالقی ruyā lēqi چیدام čidām	(۱) مر روانداز اسب که ازنمد است .
اسب شور asbe šur		→	اسب شور asbe šur	→	اسب شور asbe šur	→	اسب شورون asb šuron	اسب شوران asbē šu- rān			(۱) مر ۱) نوعی علف هرز ۲) مکان شستن اسب
اسب شورجی asbe šurji					→						(۱) مر روستایی از دهستان جلال ارزک بابل
اسبک ēsbēk	اسبک ēsbēk	اسبک ēsbēk	اسبک ēsbēk	→	اسبک ēsbek	اسبک ماهی ēspēyk māhi	سفیدک sefidak اسبه ماهی esbēmāhi	→	→	اسبید ēspid اسبیدرو ēspidru	(۱) ص ۱) نوعی ماهی ۲) به افراد سفید اطلاق می شود
اسب کره کا asb kērē- kā	کاره kāre کاره kāre	اس کره as korē	اس کره askorē	اسب کره asb kerē	کره kērē	اسب کره asbē kērē	→	اسب کره asb korē	→	کره مال koerrē māl کره اسب koerrē asb	(۱) مر کره اسب
اسب کشی asbe kaši	تنگ tang	→	اسب کشی asbe kaši	→	تنگ tang	کشی kaši	→	تنگ لافند tange lāfend باربند لافند bārband lāfend	تنگ لافند tange lāfend	سرتنگ sartang	(۱) تنگ اسب
اسب گفته asb kēftē					پهن pehen		اسب زور asbē zur	اسب زور asb zur	اسب زور asb zur	پوچ اسب pučē asb	نگا : اسب زور

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نورو، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسب کله asbe kallē	→ خرکله xar kallē	→	→ اس کله as kallē خرکله xar kallē	→	→	→ خرکله xar kallē	→	→ خرکله xar kallē	→	→ خرکله xar kallē	(ص. مر) کنایه از افرادی که سر بزرگ دارند
اسب کله asbe kallē	→	→	→	→	→	→	→	→	→	کله اسب kallē asb	(ا. مر) سر اسب ، کله اسب
اسب گیتن asbgiten		→									(مص. مر) اسب گیری
اسب ماز asbe māz	سگ مغز sag maqēz خر مغز xar maqēz	→	→	→	→	→ ورگ ماز yērgē māz خرماهاز xarmāhāz	سگ ماز sagē māz خرماهاز xarmāhāz	سگ مهز sage mahaz	→	سگ مغز sag maqaz	(ا. مر) خرمگس
اسب مخ asbe mex	نال مخ nālē mex مخ نال xex nāl	→ اسب مخ asbe mex	→ نال مخ nālē mex	→	→ مخ نال mex nāl	→ →	→	→	→ نال میخ nalē mix	میخ نال mixē nal نال میخ nalē mix	(ا) میخ مخصوص نعل اسب
اسب مله ēsbō malē (اسبو ...)	→										(ا. مک) اسبو محله . روستایی از دهستان روشن آباد گرگان
اسبنا ēsbēnā	اسبناق ēsbēnāq اسبناق ēsbēnāq اسبناق ēspēnāq	→ اسبناق ēsbēnāq اسبنا ēsbēnā اسبناج esbenāj	→ اسبناق ēsbēnāq اسبناق ēsbēnāq اسبناق ēspēnāq	→	→ اسبنا ēsbēnā	→ →	→	→ اسبناق ēsfēnāq	→	→ اسبناق ēsbēnāq	(ا) اسبناج

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسب نال asbe nāl	→	→	→	→	→	→	→	اسب نل asbe nal	اسب نل asbe nal	نال nal	(ا.مر) نعل اسب
اسب واش asbevās	→ اسبه واش ēsbē vās	→	→	→	→	→	→	اسب واش asbe vās	اسب واش asbe vās	اسب واش asbe vās	(ا.مر) نوعی علف ، خوراک دام
اسبواشی ēsbēvāsi	→	→	→	→	→	→	→	→	→	اسبواشی asbe vāsi	(ا.مک) (۱) روستایی از دهستان رودپی ساری (۲) محل رویش واش سفید
اسبه ēsbē	→ اسبه ēspe	→ →	→ →	→ →	→ →	→ →	→ →	اسبه ēsbē	اسبی espi	اسبید ēspid اسبه ēsbē	(ص.۱) (۱) سفید
اسبه آش ēsbē āš	→	→	→	→	→	→	→	آش ارداله āš ardāle	→ اسبه واش asbe vās	انار آش enār āš اسبه آش ēsbē āš دو آش du āš	(ا.مر) (۱) نوعی آش محللی که با انار ترش مسخلوط می نمایند (۲) آش دوغ در آمل
اسبه ارزه ēsbē arze	→ بالنگ bālāng	→	→	→	→	→	→	→	→	→	(ا) خیس کرده دانه های ریحان که به عنوان ضماد بر روی تاول و دمل تهند تا سرباز کند. تخم شریتی
اسبه ال ēsbē al	→	→	→	→	→	→	→	اسبه ال ēsbē al	→	ال al	(ا.مر) نوعی درخت ال سفید
اسبه اننا ēsbē an- ēnā	→ حاجی lak lak	→ اسبه وکا ēsbē vekā	→ اسبه وکا esbē vekā	اسبه وکا esbē vekā	اسبه اننا es bē an- nā	اندنا ande nā	(ا.مر) لك لك mahar xārē اجالک لك ojālak lak

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسبه او esbē o							→				مرتعی جنگلی در کجور
اسبه تن سیویال ēsbētan siyu bāl			اسبه تن سیویال ēsbe tan siyubāl	میلا milā	→	اسبه تن سیویال ēsbe tan siyubāl	→	اسبه تن سیایال esbētansiā bāl	اسبی تن سیایال esbitan siyā bāl		(۱. مر) ۱) نوعی پرنده خزری ۲) حواصیل ۳) پرستوی دریایی
اسبه تی کا ēsbe tikā	بازک bāzēk	→ بزک bozēk	→ اسبه تی کا ēsbe tikā بازک bāzēk رشتی تیکا rašti tikā	→ رشتی تیکا rašti tikā برجی تیکا barji tikā	رشت تیکا raštikā	اسبه تی کا ēsbetikā رشت تیکا raštikā	→	اسبه سرت ēsbe sarat	اسبی سرت espi sarēt	الدید aldiddo	(۱. مر) توکسای باغی پرنده ایست
اسبه چش ēsbe cēs	→	→	→	→	→ اسبه چش ēspe cēs بشسه چش basēssē cēs	→	→	شور چشم šure cēsīm	شور چش šure cēs	اسپید چش ēspid cēs	(ص. مر) کنایه از آدم بی حیا
اسبه چنک ēsbe cēnēk	اسبه چنیک esbe cīnēk	اسبه چنیک esbe cēnik	اسبه چنیک espe cīnēk	اسبه چنک esbe cānēk	چغ چغی jaq jaqi اسبه چنک esbe cēnēk	→	→	کوه سرت kuh sarat	→		(۱. مر) پرنده ای است به اندازه توکساکه سینه سفید است
اسبه حلوا ēsbe hēl- vā	→	→	→	→	→	→	→	→	→		(۱. مر) نوعی حلوا که سفید رنگ است
اسبه دار ēsbe dār	→	→	→	→	اسبه دار ēsbē dār اسبه دار espidār	اسبه دار ēspiār اسبه دار ēsbīār	اسبه دار esbe dār	→	اسبه دار espidār	اسبه دار ēspidār	(۱. مر) اسبه دار
اسبه روشن ēsbe rušēn	→ اسبه رو ēsbe ru	→ اسبه رو ēsbe ru	→ اسبه رو ēsbē ru	→	→	اسبه رو ēsberu	→	→	اسبی رو espiru روش ruš	اسبه رو ēspidru اسبه رو ēsped ru	(ص. مر) سفید چهره ، سفیدرو

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسبه ریک زن esbē rik zaēn	پرک پرک بزون pērēk pērēk pērēk ba-zuēn	→	پرک پرک بزون pērēk pērēk pērēk ba-zuēn	پرپر بزون pērpēr bazuan	→	پرک بزون pērēk bazuan	→	مجیک بزآن mejik bēzān	اسبریک زن esbērik zaēn		(مص مر/ق) ۱) پلسک زدن غیرارادی ۲) زمانی به اندازه یک چشم به هم زدن
اسبه زیک ēšbe zik	→ اسبه زیک espe zik	→ اسبیری ēspēri	اسبه زیک ēspē zik	اسبه زیک ēspēzik	کک کائی kak kāi	اسبیریک ēspērik	→	کاکائی kā kāi	کاکوئی kākuī		(ا.مر) ۱) نوعی پرزنده سفیدرنگ مهاجر (مسک) ۲) بسیار سفید
اسبه زیک ماره ēšbe zik mārē	→ کک kok کک زری kok zari	→ کوک داری kukdāri	اسبیریک ماره ēspērik mārē کک kok	سیلم silem	کوک kuk	کوک kuk	کوکرک kukērēk	→	→	کک kok	(ا.مر) کیک دری
اسبه سرت ēšbe sarēt	بازک تیپ تیپی bāzēk tip tipi	رش تیکا raštikā	رشتی تیکا rašti tikā	→ برجی تیکا barji tikā	اسبه تیکا ēspe tikkā	→ رشتی تیکا rašti tikā رش تیکا raštikā	شکرم šēkērēm	اسبه سرت espē sarat	اسبه سرت ēšbe sarēt	توکا tukkā	(ا.مر) توکای خال خالی
اسبه شش ēšbe šēš	→ پیک pik	→ پیک pik	اسبه کیک ēspē kik	پیک pik	اسبیک ēspik	اسبه پیک ēspē pik	پک pēk	پف paf	پفه pafe	اسبی پمبه ēspipambē	(ا.مر) چگر سفید، ربه
اسبه غاز ēšbe qāz	→	→	→	→	→	→ کله غاز kallē qāz	→	→	→	اسبی غاز ēspi qāz	(ا.مر) غاز سفید دریایی
اسبه کلا ēšbe kēlā						→					(ا.مک) روستایی از دهستان لاله آباد بابل منطقه ای در شهر آمل (بخش مرکزی)
اسبه کینگ ēšbe king		→				اسبه کینگ ēšbe king		اسبه کین šokā	شوکا šokā		(ا.مر) ۱) پسرانده ای خزی

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنول	برگردان فارسی
اسبه گل ēsbē gēl	→	→	→	→	→	→	→	→	سپید گل sēpīde gēl	گیل سفید gilē sēfid اسبه گل ēsbē gēl	(ا.مر) نوعی گل سفید که برای رنگ آمیزی خانه های روستایی بکار می رود
اسبه گل چال ēsbē gēl cāl	گل چال gēl cāl	→	→	→	→	→	→	→	→	→	(ا.مر) محل استخراج گل سفید
اسبه میلا ēsbē milā	شش میل šēš mil	امیلا omilā	اسبه میلا ēsbē milā	میلا milā	اومیلا umilā	→	مولا mulā	شش میل šēš mil	→	→	(ا.مر) گیلان شاه ابرو سفید
اسبه واش ēsbē vāš	ولو valo	اسبه واش ēsbē vāš	اسبه واش ēsbē vāš	→	→	→	→	→	اسبه واش asbe vāš	اسبه واش ēsbē vāš	(ا.مر) نوعی گیاه رونده و هرز که بر درختان جنگلی پایند. داردوست
اسبه ورف ēsbē varf	اسبه ریک ēsbē rik	→	→	→	→	اسبه برف ēsbē barf	→	اسبه ورف ēsbē varf	سیفید ورف sifid varf	اسبید ورف ēspīdē varf	(ص.مر) سفید مانند برف
اسبه وش ēsbē vāš	غوزه واش quzē vāš	سیالنگه واش siālēngē vāš	→	چلو واش cēlu vāš سیولینگ واش sio lige vāš	→	اسبه واش ēsbē vāš	بارهنگ barhang	بارهنگ bāre hang	→	شل واش šēlē vāš	(ا.مر) ۱) پر سیاوشان ۲) برگ بارهنگ ۳) نام گیاهی که خاصیت دارویی دارد
اسبیجک esbijak	ملیته mēlitē	→	چمی cāmi	اسبیج ēspij	بی bi چمی cāmi	چمیک cāmik	→	اسبیجک esbijak	اسبجه espejē	ملیته mēlitē اشپیشک ēspišak	(ا.مر) شپشک ، شپشکهای مرغ خانگی
اسپاردن ēspārdēn	بسپارین bēspāriyēn بسپاردن bēspārdēn بسپارین bēspāriyēn بسپاردن bēspār dēn	بسپارین bēspēri yēn بسپارستن bēs pārestēn	بسپارسن bēspārēn ssēn → بسپارسن bēspāre ssēn	بسپارسن bēspārē ssēn بسپارسن bēspāre ssēn	→	بسپارسن bēspārē ssan بسپارسن bēspārē ssan	→	بسپارسن bēspārē san بسپاردن bēspōrdan	اسپاردن ēspārdan اسپاردن ēspērdan اسپارسن ēspere ssēn	اسپاردن ēspārdan اسپاردن ēspērdan	(مص) سپردن ، سفارش کردن

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه تور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسپرز ēsperez			→								(ا.مک) روستایی از دهستان میاندرود ساری
اسپرز esparz	کش س kēšso (... سو)	اسپرز espērz	آسمون ندی āssemun nadi	آسمون ندی āssemun nadi	دیزنون سیو diznun siyu	دیزنون سیو diznun siyu	بنه سو bēnēso	آسمون ندی āsmōn nadi	اسپرز esparz	سیاشو siāšo	(۱) طحال
اسپرز و اش esparz vās	واش vās	اسپرز و اش esperez vās	واش vās	واش vās	→	→		دارواش dārvas	واش vās	→	(۱) گیاه خودرو ، از انواع علوف دام دارواش
اسپرس ēspēres											(ا.مک) نام مرتعی در کجور
اسپری ēspēri	اسپریک ēspērik	اسپری ēspēri	→	→	→	اسپیاری ēspiyār کاکایی kākāyi	اسپری ēspēri	کف خوک kafxorak	کف خوری kaf xori		(۱) نوعی پرند سفید مهاجر (پرستوی دریایی)
اسپریک ēspērik	اسپه و اق ēspe vag	اسپه و اق ēspe velaq	اسپه و اق ēspe vaq	→	→	اسپه و اق ēspe vaq	اسبه ورف ēsbe varf	→	اسپیدوق ēspidē vaq	(ص) خیلی سفید ، سفید مثل برف	
اسپریک ماره ēspērik mārē	اسپریک ماره ēspērik mārē	اسپریک ماره ēspērik mārē	→	→	→	→			آهو و ره āhu vārē قو و ره qu barē		(۱) هو و ره
اسپک espēk	اسپک espek	اسپک espek	→	→	→	اسپک espek	اسپیک espēyk	سفیدک sefidak	سوف suf		(۱) نوعی ماهی خزری از ماهیان دریای مازندران (سوف)
اسپله espelē							اسپلی espēli	→	اسپیلی espili		نگا : اسپک

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنترل	برگردان فارسی
اسپلی espeli	سپل sappēl	سپل sapēl	→	سفل sufel سپل sapel	سپل sappēl	سپل sapēl	سپل sapal	سپلی sapeli	سپله sepalē	→	(۱) نوعی مگس، نوعی مگس درشت خونخوارکه در قصول گرم در جنگلهای میان بند و پایین تر وجود دارد
اسپلی espeli	→	→	→ کلیس kalis	→	→	→	→	→	خرسربوت xarsar put	→	(۱) اسپله - ماهی درشت اندام خسبزی با سر بزرگ
اسپن ēspēn	→ اسفن ēsfēn اسفند ēsfēnd	→ →	→ →	اسفنج esfenj	اسفن esfēn	اسپن ēspan اسفنج ēsfanj	→	اسفند esfand	اسفند ēsfand	→ اسپن ēspan	(۱) اسفند - سپند
اسپنا قلییه ēspēnā qaliyē	اسپناق قلییه ēspēnāq qaliyē	اسفناق قلییه esfenāq qaliyē	→ اسفناج پلو esfenāj pēlu	اسفناج ساک esfenāj sāk	اسپنا قلییه ēspēnā qaliyē	اسپنا قلییه ēsbēnā qaliyē	اسفناپلو ēsfēnā palu	اسفناج قلییه esfenāj qaliyē	اسفناق قله esfenāq qālīē اسفناق قلییه esfenāq qaliyē	اسفناق خورش ēsfēnāq xoērēs	(۱.۱) خورشی محلی که با اسفناج تهیه می‌گردد
اسپند aspand						→					(۱.۱) روستایی از دهستان لیتکوه آمل
اسپوتن ēspūtēn	پتی کاردن pētīkār dēn	بسپوتن bēsputen	اسپوتن ēspūtēn پتی‌ها کاردن pētī hā- kārdēn	دسپوتن dēspūtēn	→	دسپوتن dēsputan	→	→	فروهرکردن feru hakerden	پتونه pētunē	(مص) فروکردن، سپوختن
اسپوش aspuš	پوش puš	→									نگا : اسب زور
اسپه ēspe	اسپه ēspe	→ اسپه ēspē	→ اسپه ēspe	→ اسفه ēsfē	→ اسفه ēsfē	→ اسپه ēspe	→ اسپه ēspe	اسپه esbe	اسپی espi	اسپد ēspēd اسپید ēspid	سفید
اسپه‌ئی ēspei	→ اسپه‌ئی ēspei	→	→	→	→	→ اسپه‌ئی ēspei	→	اسپه‌ئی ēspei	اسپی espi	اسپیدی ēspidi	(ح.مص) سفیدی

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسبه کلا ēspē kēlā						→					(ا.مک) روستایی از دهستان دابوی جنوبی آمل
اسبه ماهی ēspe māhi	→	اسبه ماهی espe māhi	→	→		اسبه ماهی ēsbē māhi	اسبیک ماهی ēsbēyk māhi	اسبه ماهی esbē māhi	سفید مهی sēfid mahi	ماهی سفید māhi sefid	(ا.مر) ماهی سفید دریای خزر
اسبه وش espe vaš											نگا : اسبه وش
اسبه ولق ēspe velaq	اسبه وق ēsbēvaq پیک pik	اسبه ولق ēspe ve- laq اسبه وزق ēsbē vazēq	→	اسبه وق ēsbē vaq	اسبه وق ēsbē vaq	→ اسبه پیک ēspe pik		کاس kās	کاس kās	اسپدوق ēspidē vaq	(ص.مر) سفید رنگ برید، مایلی به خاکستری
اسپیاری ēspiyār											نگا : اسبه دار و اسپری
اسپیاری ملک espiyār malek						→					(ا.مک) روستایی از دهستان بندپی بابل اسپیاری ملک
اسپیاری ēspiyāri						→					(ا.مک) روستایی از دهستان دابوی جنوبی آمل اسپیاری
اسپیج ēspij	اسپیج ēspij اسپیش ēspiš	اسپیج ēspij	→	→	→	→	→	اسبیج ēsbij	اسپج espej	اسپیش ēspiš	(ا) شپش
اسپیجن ēspijēn	اسپیشو ēspīšu اسپیجو ēspiju	اسپیجن ēspijēn	→	→	→	→	→	اسبیجن ēsbijēn	اسپیجن ēspējēn	اسپیشوک ēspīšuk	(ص نسب) شپشو
اسپی رود aspirud									→		(ا.مک) روستایی از دهستان کلارآباد تنکابن

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسپی کالا ēspi kalā							→				برگردان فارسی (ا.مک) روستایی در نور
اُست ost	→										نگا : آیس
استا ēstā	→										نگا : اسا
استا estā	→	→	→	→	→	→	→	اسا essā		ایستارده istārdē استانه ēstāē	(ق.کوی) ایستاده ، ایستاد
استا astā											نگا : ازتا
استارم estārēm		→									(ا.مک) روستایی از دهستان چهاردانگه شهریاری بهشهر
استانکرد estānk rud							→				(ا.مک) روستایی از دهستان زانوس رستاق نوشهر
استخر سر estaxre sar											(ا.مک) روستایی از دهستان خرم آباد تنکابن
استرآبادی مله astērābā dimalē				→							(ا.مک) روستایی در قائم شهر
استرآبادی لند astērābā dilend	→	→									(ا.مر) از قطعات آوازی شرق مازندران که به آن کنار شهری نیز گویند
استرباد ēstērbād	→	استرباد ēstērbād استرباد ēstērābād	→	→	اسراآباد esrāābād			استرآباد ēstarābād	استرآباد estarābād	استرآباد ēstērābād	(ا.مک) استرآباد گرگان امروزی و ناحیه ای از چرکلیاد در شرق بهشهر به طرف مشرق گرگان تا نواحی شرق کتول

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
استرواش astarvās											نگا : اسپه واش
استقان ēstēqān	→ استخان ēstēxān	استقون ēstēqun	استخن ēstēxon استاقون ēstāqun استکا estekā	هستکا hēstēkā هسکا hessekā	هسکا hēssēkā هستون hassēqun	→ هسکا hassēkā هسخون hēssēxun	→ →	هسکا hassekā استخن ostoxon	خاش xās	استقان ēstēqān	(۱) استخوان خاش = پاره استخوان را گویند
استل astēl	→										نگا : آستل آبگیر، مرداب
استل پشت astēl pešt		→	→								(۱.مک) روستایی از دهستان چهاردانگه هزارجریبی ساری
استل سر estel sar			→								(۱.مک) روستایی از دهستان بندرج و شهرخواست ساری
استلک estelēk				→							(۱.مک) روستایی در قائم شهر
استنگا estēngā	→ خاسه xāsē	استنگا estēngā خسه xosē	→	→	→	→	→	استنگا estengā	اسنگا esengā	خنسه xoēsē	(۱) محل اتراق رسته در کوچ بیلاق و قشلاق
استون آباد ēstun ābād	→										(۱.مک) از روستای جنوبی بندرگز از دهستان انزان
استی osti	→ اوستین ustin	→ اوستی usti	→	اوسی ussi	→ اوسین ussin	→ →	→ بال اوسی bālossi	بال سر bāle sar	آسین āsīn بال تیل bātil	آستین āstīn	(۱) آستین
استیردکلا estirde kelā					→						(۱.مک) روستایی از دهستان پیشه بابل

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنول	برگردان فارسی
استین وا ēstin vā	→										(ا.مک) استون آباد ، روستایی است
اسد آباد asēd ābād			→								(ا.مک) روستایی از دهستان شهر خواست ساری
اسدل osdol	→	→	→		اسدل osdol	→					(ا) صندلی مرصع
اسر osar	→ سروال sarvāl	→ اوسر owsar	→ اوسر usar	→ اوخار uxār	→ آبریز ābriz	→	→	→	→	→	(ا.مر) ۱) آبشخوردام ۲) کنار آب ، بالای آب ۳) کنایه از توالی ۴) آب روان کردن ۵) محل آبخور کشتزار
اسرم asrēm			→								(ا.مک) روستایی از دهستان میانرود ساری
اسری asri	اسری āsorē اسوره asurē	اسرو asru	اسری asēri	→ اسری asri حسرت hasrēt حسری hasri	→	اسلی asli	اسری asri	اسلی asli			(ا) اشک
اسری وارن asri vāron	اسری وارن āsūrē vārān	اسروواران asruvārān	اسری وارن aseri vāron	اسری هاشی asri hāsi	هسری هاشی hasri hāsi هسری وارن hasri vārun	اسری هاشی asri hāsi	اسلی هاشی asli hāsi	اسری وارن asri vāron	اسلی وارن aslivārē		(ق.ح) گرمیان ، اشک باران
اسلف aslēf	مرز marēz	→ مرز mamrēz	→ مرز mamrēz	→ ممرز memraz میمرز mimraz	→ ممرز mamrēz	→ اسف asēf اسلف aslēf	→ ممرز mamrēz	→ مرز marēz	→ مرز marēz	→ مرز marēz	(ا) از درختان چنگلی، ممرز
اسفناج تری esfenāq taray		→	اسفناج قلیه esfenāj galyē								نگا : اسفناج قلیه

برگردان فارسی	منطقه کتول	منطقه تنکابن	منطقه عباس آباد	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه آمل	منطقه بابل	منطقه قائم شهر	منطقه ساری	منطقه بهشهر	منطقه کرد کوی	واژه پایه
(ا.مک) روستایی از دهستان رودپی ساری								→			اسفندین (اسفندون) ēsfēndin
(ا.مک) نام مسجلی کوهستانی که در بالا لاریجان آمل و در کنار جاده هراز قرار دارد. (نام اصلی آن آب اسک است)					اسک ask آب اسک ābask						اسک ask
(ا.مر) چرم گاو سکات میخ های چوبی را گویند که با آن چرم را بر زمین پهن نگاه می داشتند تا خشک شود	خام xām	گاوپوس gāvpus	سکات sekāt	سکات sekāt	گوخام guxām	گو خام gu xām گو پوس gu pus	گو خام guxām	→ گوخام gu xām	گ خام go xām	خام xām گ خام goxām	اسکات eskāt
(ا.مک) روستایی از دهستان چهاردانگه سورتچی ساری								→	→		اسکارد ēskārd
(ص) ۱) سبک، چابک ۲) سلامت کامل ۳) پابرجا	قبراق qēbrāq	→	اسکت esket	پیچاک pičāk	→ →	قبراق qēbrāq پیچاک pičāk سات sāt	→	قبراق qēbrāq پیچاک pečāk	پیچاک pečāk	قبراق qēbrāq فرز fēz پیچاک pečāk	اسکت esket
(ا) سکسکه	هکو hakku	اسکجیک eskejik	اسکجیک eskijak	→ هاکک hākēk	→ اسکججه eskijē قراک qērāfēk	→ اسکججه eskijē	هکه hēkkē گلی پک galipek	تک tēqēk سکته sēkitē	→ هکهکه hēkhēkē	هخک hēxēk هقیق hēqiq	اسکجه ēskējē
(ا) از گیاهان خودرو و تیغ دار. سیاه تلو	سیاتلو siyātalū	اسکیلیم eskilim	→	اسکیلیم ēskilim اسکلیک eskelik اسکلم ēskēlem	سکلیم sēklim	سکلیم sēkēlim	→	→	→	→	اسکلم ēskēlēm

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسکلم تلی ēskēlēm tali	→	→	→	→	سکلیم تلی sēkēlim tali	→	اسکلیم تلی ēskilim tali	→	اسکلیم تلو eskilim talu	سیاتلو siyā talu	(ا.م.) تیخ اسکلم سیاه تلو
اسکلیم ēskalim				→							(ا.مک) روستایی در قائم شهر
اسکنجک eskenjēk	آنه ānē کانک kānēk کاچک kāčēk	ناکک nākēk هخک hexēk	پ خاره pe xārd گلی یک galiyēk		اسکنجه eskēnjē	اسکيجک eskijēk اسکيجه ēskijē	اسکنجک ēskēnjak	اسکيجک eskijak	ناکک nākak اسکيجک eskejik	دانک dānak	(ا) ۱- نفس عمیق بعد از گریه ۲- سسکه
اسکنو eskēnu			→					→			(ا) ساقه آبدار گیاهان علفی
اسکنه ēskēnē	→	→	→	→	→	اسکنه ēskēnē	→ اسکنه ēskēnē	اسکنه ēskēnē	→	→	(ا) ابزار درود گران ، قلم نجاری
اسکول oskul	غار qār	پور pur	غار qār	پور pur	پور pur	کهل kēhel پور pur	غار qār	اسکول oskul لوک luk	اسکول oskul	غار gār	(ا) غار
اسکول سر oskulē sar								→			(ا.مک) روستایی از دهستان کلارآباد تنکابن
اسکيجک eskijak								→	→		نگا : اسکجه
اسکیل eskil								→			(ا) محل اتصال چوب بستهای خانه های روستایی که در چهار گوشه بیرونی خانه قرار می گیرد
اسکی محله aski mahallē						→					(ا.مک) روستاهای دهستانهای هزارپی و دابوی جنوبی آمل

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسگک asgēk	هخک hēxēk	اسگک asgēk									(۱) سکسکه
اسگلی ēsgēli	چنگوم cāngum چنگم cēngom	چنگم cēngom	چنگم cēngom	اسگلی ēsgēli چنگوم cāngom	چنگم cēngom	→ چنگوم cēngum	چنگم cāngēm	چنگم cēngom	مجه mejē چنگام cēngām		(۱) میخ چوبی بزرگ
اسلف aslēf		اسلف aslēf	→	→	اسلف aslēf	→	ازلف azlēf	اسلک aslak	آسلک āslek	کلوس ماهی kallusē māhi	(۱) نوعی ماهی، نام علمی آن لوئیس کوس می باشد
اسل مغز asēl ma- qēz	اسل مغز asēl ma- qēz	→	ماز māz	زر زم zēzēm	ززم zēzēm	ماز māz → اسل ماز asēl māz	اسل مهاز asal mēhāz	اسل مهز asel ma- haz	اسل منز asel maaz	مغز اسلی maqazē asali	(۱) زنیور غسل
اسل ل ل osol lolo	→	→	اسول لولو osul lulu	→	→	→	→	اسل لولو osol lu lu	→	→	(۱) نوعی بازی محلی
اسلوك asluk					→						(۱.مک) روستایی از دهستان بندپی بابل
اسلوك osluk											نگا : اسکول
اسلی osli											نگا : اسری
اسو osu	→ دسمال جل کاردن dasmāl jēl kār- d- ēn	اسو osu	→	شیرپرزو šīrpērzo	→	شیرپرزو šīrpērzu				پسو pēssu	(در مص.) آب دستمال کردن پنجره و فرش
اسوت osut	→ اپس opis	→	→	اوپیت upit اوپیس upis	→ اوسوت usut	اپیت opit اوپیس upis	اوسوت osut	اوسوت usut	اوسوت owsut	بسختن basoxtan بپوسیدن bappu sidan	(ص) پژمرده شدن گیاه در اثر آب دادن در گرما
اسوره asurē										→	نگا : اسری

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسه ēse	→			→							۱- روستایی در قائمشهر ۲- حالا در کرده کوی (ا.مک)
اسیکا osikā		اسیکا osikā	→	→	اوسیکا usikā	→	→	تلاچی گیرک telāji girak	کولی خوری kuli xoray	الیک olik	(ا.مر) پرنده ای است که در کنار رودخانه و در درون سوراخ زندگی می کند.
اسی کلا asi kēlā					→						(ا.مک) روستایی در بابل
اسیو asyu											نگا : آس
اسیو بتیم aseyu bētim	آس میل asomil	→	استین ēstin	چل čal		ارسیو بتیم arsiyu bētim	→		آسیو میل āsyu mil	استونه ostunē	(ا.مر) قسمت کلفت میل چوبی آسیا که پره هایی به آن وصل می شود
اسیو سنگ asyu sang	آس سنگ āso sang	→	اسیو سنگ aseyo sang	اسیو سنگ asyu sang	ارسیو سنگ arsiyu sang	ارسیو سنگ arsiyu sang	اسیو سنگ asēyu sang	آسیو سنگ āsyu sang	اسیو سنگ asyu sang	آسیو سنگ āseyo sang	(ا.مر) سنگ آسیاب
اسیو گردن asyu gērdēn			رش تیکا rāstikā	سیاچینک siyā činēk	جی جان jijāq	خرتیکا xartikkā	→			سرد sared	(ا.مر) پرنده ای به اندازه توکا با گردنی سیاه
اسیو گلی asyu gali					بچا بچا becā becā	→	بچا بچا becā becā	بچا بچا pic picā	کاس اشکنک kās eškenak		(ا) نام گلی همانند بنفشه که بزرگتر از آن است (نوعی پامچال)
اسیو میل aseyu mil	آس میل āsomil	→	→	اسیو میل aseyu mil	→	ارسیو میل arsiyu mil	اسیو میل aseyu mil	اودنگ تیر odang tir	اسیو میل aseyumil	آبدنگ تیر ābdang tir	(ا.مر) مسئله رابط پره های آب آسیاب نگا : آسیو بتیم

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قاتم شهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اسیونو aseyu nu	آس ن (نو) āso no (آسو...) (آسیونو)	→ آسی ن āsiyono (آسیونو)	→	اسیونو aseyunu ارسیونو arseyunu	→	اسیونو asiyu nu ارسیونو arsiyunu	نور، کجور، نوشهر āsiyono	اودنگ نو odang no	اسیونو aseyo nāv	آسیونو āssiyo nor	ناودان چویی که آب را به پره های آسیاب هدایت می کند (ا.مر)
اشا oššā	→	نوچ nuč	→	نوچ نوچ nuč nuč	→	ناج ناچ nāč nāč	هاش hās ات ēt	→	اشا oššā	چو čō	از اصوات جهت راندن اسب
اشائن ešāen	هرشائن heresāen →	اشائن esāen هارشیین hārsiyen	→	هارشیین hārsiyen	هشائن hesāen اشائن esāen	هارشیین hārsiyen اشائن esāen	هارشیین hārsiyen	اشیین ešiyen بشیین bešiyen	ویین viyan دنن dean هارشن hārešan	وینستان vinēstan	(مص) نگاه کردن، دیدن
اشاره پ ešārē pe	→	→	→	اشاره په ešārē pe	اشاره په ešārē pē	اشاره پ ešārē pe	اشاره پی ešārē pēy	اشاره پ ešārē pe	اشاره پی ešārē pi	→	(مص) ۱) فهم مطلبی از روی اشاره ۲) امر کردن با اشاره
اشاک ešāk	تالی tāli	اشاک ešāk	اشائن ešāen	اشاک ešāk	ایشاک išāk	اشاک ešāk اشاک اشاک ešāk ešāk	ایشناک ēyšnāk	اش بش ešebeš	زیر چشمی پاسن zir češmi pāsen	مارخ mārox	(ق) نگاه کردن نگاه دزدانه
اشاک ašāk	→	چکو čaku	→	چکو čaku	→	چکو čaku	چکو čaku	اشاک ašāk	دازه dāzē	چکو čakku	(ا) خس و خاشاک خرمن
اشاک اشاک ešāk ešāk	→	زیر نقمی zir naqemi	→	اشاک اشاک ešāk ešāk	ایشاک išāk ایشاک išāk اشاک اشاک ešāk ešāk	اشاک اشاک ešāk ešāk	ایشناک ešāk ešāk ایشناک ēyšenāk ēyšenāk	اش بش eše beš	زیر چشمی zir češmi	زیر چشمی zir češmi	(ص . در . مر) ۱) دزدانه نگاه کردن ۲) چشم چرانی کردن
اشاگ ešāg	→	پف هاگردن pof hākārdēn	→	پف هاگردن pof hā- kērdan	→	پف هاگردن pof hā- kērdan	پف هاگردن pi hākōr- dan	پف هاگردن pi hākōr- dan	پو هاگردن pu hakērdēn	پف هاگردن pof hā- koērdan	(مص) دمیدن فوت کردن

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نوره، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشپل ēšpel	→ اشپل ēšpel	→ ماهی تیم māhitim	→ →	→ →	→ → ماهی تیم māhitim	→	→	→	→ اشپل ēšpel	→ تخم ماهی ، خاویار ۲- عضله ساق پا	(۱)
اشپل ēšpel	→ پچه pečē	→ پچه pečē	→ پچه pečē	→ پچه pečē	→ اشکل eškēl	→ پ دله pedelē	→ تلاجی telāji	→	→ اشپل ēšpel	→ عضله ساق پا	(۱)
اشپل ēšpel	→ شپل šepēl	→ شیشم šišēm	→ شپل šepēl	→ شپلک šepēlek	→ → شیشم šišēm	→ → شیشم šišēm	→ → دس شیشم dassē	→ شیشم šišēm	→ پوشه puše	→ اشپل ēšpel شپل šepēl	(۱) سوت ، سوت زدن با دهان
اشپیش ēšpiš	→ اشپیش ēšpij	→ اسپیج ēspij	→ اسپیج ēspij	→ اسپیج ēspij	→ اسپیج ēspič	→	→ اسپیج ēsbij	→ اسپیج ēsbij	→ اسپیج espej	→ اشپیش ēšpiš	نگا : اسپیش شیشو
اشپیشو ēšpišu	→ اشپیشو ēšpiju	→	→	→	→	→	→	→	→	→ نگا : اسپیش	
اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	→ اشتا ēštā	(۱) اشتها (۲) گرسنه
اشتاچ oštāj	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→ نام آبادی در دو هزار تنکابن	(۱.مک)
اشتا در روز ēštād ruz	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	(۱.مر)
اشتالو ēštālu	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	نگا : اشتالو
اشتر ēštēr	→ اشتر ēštēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر šōtēr	→ اشتر ēštēr	(۱) اشتر

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشتک oštēk	پگام pegām	اشتک oštēk	تک tak دمبال دکت dēmbāl dakēt	هوشته huštē بلیک belik	پیون piyun	تک tak تار tār	تاک tāk →	دمال کت domāl kat	دمال دکت mal domāl dakētē māl		(۱) گوسفند جدامانده از گله و گم شده (۲) تنهسا ، انفرادی
اشتک ēstēlēk	لوس lus	پیت لوس pite lus	→	پیتلوس pitēlus	پپلوس pēpēlus پیت لوس pite lus	اشک ašlak پتوس pētēlus	لوس lus کنه پل kannēpel	کندپل kande pel	کند فل kande fēl نقالو noqāllu	لوس lus	(۱) سفره مار (۲) نوعی مار زرد و قهوه ای که آزار نمی رساند (۳) مارچوبه
اشتلم oštolum	اشتلم oštolum	اشتلم oštolum	شاب sāb	میس قله mis qēllē	→ شاب sāb	اشتلم ēstēlēm	بلمسی bēlēsmi واز vāz	اشتلم oštolum	واز vāz	اشتلم oštolum	(مص) (۱) ضربه زدن معمول با دست (۲) گامهای بلند برداشتن
اشتلم ēstēlēm	وانگ vāng داد dād		کلی kalli		هولان hulār	لره lere ناره nārē	لر ler لره lere		لیر lir ژیویر zivir	اشتلم ēstēlēm	(۱) صدا ، فریاد
اشتلم ēstēlēm	→ اشدلم ēsdēlēm اشتلم oštēlēm		لفا lefā	لیفا lifā	لفا lefā	→ لیفا lifā	→ لیفا lifā	لفا lefā	لفا lefā	چارشاخ čār sāx	(۱) وسیله ای چوبی شبیبه چنگال که در خرمن کوبی سنتی مسورد استفاده قرار می گیرد (جهت جداکردن پوشال از دانه)
اشتنگ oštolang	هش قد hašqad چک بلند čak bēlēnd	دلنگ delang	اشتنگ oštolang	تیره شمخال tiredēsa mxāl	اشت oštul	لندهور landahur	→	دراز لندهور dērāz landehur	لندهور lande haur	قدراز qad dērāz	(ص) قدبلند لندهور واژه ای محلی نیست و به کنایه به افراد قد بلند گفته شود
اشتلم ēstēlum	چسان فسان čosān fosān		درس هاکردن dēres hākārdēn		درس هاگردن dērēshākē rdān تیار هاگردن tiyār hākārdēn	→ خارهاگردن xār hakērdan	درس هاگردن dērēs hā- kordan خارهاگردن xār hākē- dan	درس هاگردن doros hākordan	بسومال basu bo- māl چسان فسان čosān fesan	درس هاگردن deres hākoērdan	(مص) بزرگ کردن دختران و زنان

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنول	برگردان فارسی
اشتن ēštēn											نگا : بی یشتن
اشترا eštevā	→ اشتبأ ēštēbā	→ اشتفا eštefā	→ اشتوا eštevā	→ اشتبأ ēštebā	→ اشتبأ ēštēbā	→ اشتبأ ēštēbā					(۱) اشتباه
اشتوس ēštus	بشنفته bešnoftē	اشنوس ešnuves	بشنوس bešnos	گوش بنی gušbēni	اشنوس ēšnus	اشتوس ēštus	اشنوس ēšnus		اشنس ēšnos		(۱) ۱) شنیده شده ۲) گوشزد ۳) زیرگوشی
اشته eštē	گ (گو) جفت go jeft				→ هشته hešte	→ هشته hešte				گو جفت go jeft	دوگای که برای شخم به هم بندند
اش چنگ aš čang	کاز kalez	کاز kalez	کلیز keliz	اش چنگ aš čang	→ اش چنگ aš čang کاز kalez	کاز kallez	جوله jule	کاز kalez	کلیز keliz	منقَر manqoēr	(۱) ۱) پیاله چوبی که آنرا برای برداشتن ماست از تغار بکار برند ۲) کسی که قوی هست و دستان درشتی دارد
اشدکت ašdaket					→						(۱.مک) روستایی در بندهی بابل
اشدلَم ēšdēlēm	→ اشلم oštēlēm									چارشاخ čāršāx	(۱) پنج شاخه یا سه شاخه چوبی است که در ابتدای خرمن کوبی بکار می رود
اشرف ašrēf											(۱.مک) نام قبیله بهشهر
اشش ešes	ورنداز varēndāz	اشش ēšeš	ایشش ēyšeš	ایشش ēyšeš	→ ایشش ēyšeš	→ ایشش ēyšeš	ایشش ēyšeš	ایشش ēyšeš	ایشش ēyšeš	اشش ešes	(۱.مص) مقیاس کردن با چشم ، نگاه

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نوره، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشک ešk	زیر چشمی هشان zirčešmi hesāēn		زیرنمی zir nēqmi		اشاک ešāk ایشاک isāk	→ →		بن دری بشین bendari bešeyan	بنا بنی نگاه هکردن banā boni negāh hakerdēn		زیر چشمی نگاه (ق.حا) کردن
اشکاتن eškātēn	بشکافتن beškāftēn	→	→	اشکافتن eškāftēn	بشکافتن beškāftan	→ بشکوسن bešku ssan	یشکوسن beškossan	بشکاتن beškātan	اشکاتن eškātēn	اشکافتن eškāftan بشکافتن beškāftan	(مص) شکافتن ، بازکردن
اشکار eškār	شکار šekār	→	→	اشکار eškar	→	→ شکار šekār	→ →	→	→	اشکار eškār	(ا) شکار
اشکار بیشه eškār bišē					→						(ا.مک) از روستاهای بتدی بابل
اشکارد eškārd			→								(ا.مک) روستایی در چهاردانگه ساری
اشکاردشت eškār dašt						→					(ا.مک) از روستاهای دهستان کران نوشهر
اشکارزرشک eškār zerešk	زرشک پلا zērešk pēlā		→	زرشک پلا zērešk pēlā	→	→	→	زرشک پلا zērešk pēlā	زرشک پلا zērešk pēlā	زرشک پلو zērešk pēlo	(ا.مر) ۱) زرشک پلو ۲) زرشک کوهی
اشکارزیره eškār zirē		→	زیره zirē		→	زیره zirē	→	اشکارزیره eškār zirē	گاوزیره gāvzirē		(ا.مر) زیره کوهی
اشکارشاخ eškar sāx	نرگ کل narē gokal	→	→	→	→	→	→	→	→		(ا.مر) شاخ گوزن
اشکارکل eškārkal	کل kal	→	→	کل kal اشکاری کل eškārikal	→	→ کل kal کل بز kal bēz	→	→	→	کل بز kalē bēz	(ا.مر) کل، بزشکاری، شاخ شکار

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشکار کلا eškār kelā						→					(۱.ا.مک) روستایی از دهستان دابوی جنوبی آمل
اشکارگ eškārgo (... گو)	→	→	→	→	→	→	→	→	اشکارگاو eškār gāv	اشکارگی گ eškāri go	(۱.ا.مر) گسوزن ساده ، مرال
اشکارلت eškārlet							→				(۱.ا.مک) نام روستایی در کجور
اشکارم eškārēm	شکارم eškārēm سار sār	شوکروم šukrum شوکوروم šukurum	→	شکرورم šekrum شکلوم šeklum	شکرورم šekrum اشکرورم eškērum	شکرورم šekrum	شکریم šekrēm سار sār	سیت site سار sār	سیت sitē	سار sār	(۱) سار که پره‌های سفید و سیاه دارد
اشکار ورزا eškār vērzā	→ نرگ (گو) narē go	اشکارورزا eškār vēr- zā	→	اشکارورزا eškār vērzā	→	اشکارورزا eškār vērzā	→ اشکارورزا eškār varzā	اشکارورزا eškār var- zā	اشکارورزا eškār var- zā	اشکارگی گ eškāri go	(۱.ا.مر) گوزن نر ، مرال ، گاوکوهی
اشکاری بز eškāri bēz	کل kal	→			→	کل kal			اشکاریز eškāre bez	اشکاری بز eškāri bēz	(۱.ا.مر) بزکوهی
اشکام بند eškām band	اشکم بند eškēm band	اشکم بند eškēm band	→	اشکم بند eškēm band	→	کترورم katrum	→	اشکم بن eškēm ben	اشکام بند eškām band	اشکم بند eškām band	(۱.ا.مر) ۱) شکم بند ۲) چوبی که در قسمت شیروانی بکار می رود
اشکامه eškāmē	اشکمبه eškēm bē	→	→	شکمبه šekēmbē	→	شکمبه šekēmmē شکمبه šekēmbē	شکمبه šekambē	اشکمبه eškēmē	اشکامه eškāmē	اشکمبه eškām bē	(۱) شکمبه
اشکپوس aškapus				اشکم مسل eškēm masel	اشکپوس aške bus	اشکپوس aškapus	اشکپوس aškapus	اشکم فیس eškēm fis	شکمپیس šekam pis پیسه خک pisē xek		(۱) ۱) هشت پای دریایی ۲) به آدم پرخورد نیز گویند ۳) هم رزم رستم در شاهنامه (اشکپوس)

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشکر ešker	چل چو čeleču	چو چل ču čel	→	→	→	چوچل čučel	اشکر ešker	اشکر ešker	→	چل چو čeleču	(۱) چوب و شاخه های خشک درخت
اشکر ساجه ešker sājē	تل جارو tal jārū	→	تلی‌ساز tali sājē	→	شرسازه šarsājē	→ شرسازه šarsājē	چکر čakar	اشکر ساجه ešker sājē	اشکر ساجه ešker sājē	→	(۱.۱) جاروی چوبی که از بهم بستن شاخه درخت درست شود .
اشکسه eškessē	چریک čerik	→	جلینگ jeling	→	→	→	اشکسه eškessē	→	→	→	(۱.۱ صو) صدای شکستن اشیاء مانند چوب و ...
اشکل eškēl	→ رخت rext شکل šekl	→	شکل šekel	شکل šekel	اشکل eškēl	شکل šekel	شکل šakl	شکل šekel	شکل šekl	→	(۱) قیافه ، ظاهر ، ادا
اشکل oškol	میش خرما miš xor- mā	→	آروسک ārusēk	آروسک ārussek	اروسک arusak	آروسک ārusēk	لسک lēsk	گنج سرخسک ganje sar xosak	اشکل oškol	→	(۱) موش خرما ، راسو
اشکل eškēl	النگه alēngē	اشکل eškēl	سریه دست sar bē dast	سریس sar bas	اشکل eškēl	→ له lalē	رون له runelalē	اشکلک eškelak	اشکلک eškelak	له lalē	(۱) (۱) ران استخوان ران (۲) بستن سرگاو را به پایش تا نتواند برگ درختان را بخورد (۳) ماتحت ، نشیمنگاه
اشکلک eškēlāk	گسری gosari	کل بن kale ban	→	سریس sarbas	چمنه čamēnē	→	گوسری gosari	اشکلک eškēlāk	→	گ دم go dēm	(۱) ریسمانی که با آن شاخ گاو بندند
اشکلک eškelāk	استقان له eštēqān lalē	→	→	الک alāk	النگه alēng	اشکلک eškelāk	→	اشکلک eškelāk	→	له lalē	(۱) استخوان ران گوسفند

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشکلو ماریازی oškolu mār bāzi	گال مال بازی gāl māl bāzi چلیک بازی čelik bāzi	گلی ماریازی goli mār bāzi چلیک بازی čelikbazi	گلی مار goli mār	چلیک مار čelik mār نکولی nakkuli	→ چلیک وچه čelik vāčē	چلی کته کا čelikē tēkā چلیک مارکا čelik mārēkā	یه چک دوچک ye čak do čak	گول بلا بازی gulbalā bāzi	چلیک بازی čelik bāzi	الک دولک (ا.مر)	
اش کله aškole	خرس کاله xērskālē خرس کاته xērs kātē	→ خرس کته xērs kotē	اش کله aškole خرس کته xērs kotē	اش کته aškētē	اش کله aškēlē	→ اش کته aš kētē	→	خرس کته xērs kote	خرس کته xers kotē	→ خرس کته xērs koelē	بچه خرس (ا.مر)
اشکم ēškēm	→	→	→	→	→	→ شکم šekam بتیم betim	→ شکم šekam بتیم betim	اشکم eškem اشکم ēškēm	اشکم eškom	اشکم ēškam شکم šekam	شکم (ا)
اشکم بل ēškēm bel	اشکمی eškēmi اشکمی eškēmi اشکم بل ēškēm bel	→ اشکمو eškēmu → اشکمی eškēmi اشکم بل ēškēm bel	شکمی šekēmi اشکمی eškēmi اشکم بل ēškēm bel	اشکمو eškēmu بتیم betimen	اشکمی eškēmi	شکم بک šekēm bēk بتیم bētīmēn	اشکام برس eškām peras بتیم bētīmēn	اشکم برس eškem paras	→ پیسە خک pisehek شکمو šekamu شکم برس šekam pares شکم پیس šekampis	شکمی šekami	شکم پرسست ، شکمو
اشکم بند ēškēm band	→ اشکم وند eškēm vand	→	→	→	→	شکم ون šekēm van	اشکم بند eškam band	اشکم بند eškam band	اشکم بند eškam band	اشکم بند eškam band	شکم بند (ا.مر)
اشکمبه ēškembē	برتیمبه bērtimbē اشکمبه eškembē	→ اشکمبه eškembē بتیمبه betimbē	بتیمبه bētimbē شکمبه šekembē	→ شکمبه šekembē	شکمبه šekēmē	شکمبه šekēmē شکمبه šekembē	بتیمبه bētīmē →	اشکمبه eškeme	شکمبه šekambē	اشکمبه eškambē	شکمبه (ا)
اشکم تش دکت ēškēm taš daket	→	→	→	→	→	بتیم بک bētīm pek	→	اشکم فیس eškem fis	پل پیسخور pale pisor شکم پیس šekam pis	کنایه : پرخور (ص.مر)	

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشکم چرک ēškēm čarēk	دک دجنی dēke dajeni	شبه چرک šab čarēk	شب چره šab čarē	→	اشکم چرک ēškēm čarēk	اشکم چر ēškēm čar	→	→	پل پیس pale pis	شو چر šo čar	(۱. مر) تنقلات، هله هوله
اشکم چوک ēškēm čuk	خورد اشکم xurd ēškēm	اشک چرک ēškēm čuk	پچوک اشکم pēčuk ēškēm	بچکه اشکم bečke ēškēm	اشکم میس ēškēm mis	→	ماهی اشکم māhi ēškām	ماهی اشکم māhi ēškām		خورد شکم xurdē ēškām	شکم کوچک (ص. مر)
اشکم دارزن ēškēm dārzan	→ اوست ost آوستن āvēstēn	→	سنگین زنا sanginē zēnā	اوس us	→	اوس us اومید umid	→	آبس ābes	آوسن āvessan	اشکم دار ēškām dār	(ص. مر) زن آوستن
اشکم شوئی ēškēm šui	→	→	اشکم روی ēškēm ravi	→ رق req	→	شکم بودن šekēm burdan	اشکم شوئی ēškēm šui	بیرون روی birunravi	→ بیرون روش birun raveš	رخ روئی rēxēroi ریخه روئی rixē roi	(ا. مص) اسهال، شکم روی
اشکم قد ēškēm qēd	لافوک lāfuk	قراپ qorāb	باد درها کاردن bād dar hākārdēn	بتیم قد bētimqēd	→ اشکم قد ēškēm qad	→	اشکم قد ēškēmqēd	گوزلاف guzlāf	لاف زین lāfzaan	قراپ چی qorāb čī	(۱) لاف زدن (۲) لاف زن (مص)
اشکم قرار ēškēm qērār	→	→	→	اشکم مز ēškēm mēz بتیم مز bētim mēz پوس مز pus mēz	اشکم قرار ēškēm qērār	بتیم مز bētim mēz توس چرا tusčērā	اشکم پوس ēškāmpus	اشکم خراک ēškēm xorāk	شکم وری šekām vari	اشکم قرار ēškām qērār	(ص. مر) کار در مقابل سیرشدن شکم (۲) نوعی از روابط کساری در شیوه معیشت کهن مازندران
اشکم لقد ēškēm laqēd	→	→	اشکم لو ēškēmlo	→ اشکم لو ēškēmlo	→	اشکم لو ēškēmlo	→	→	→	→	(ا. مر) (۱) سرزنش (۲) لگد کسه به شکم بزنند
اشکمیر ēškēmīr	پل چو pēleču تیرک tīrēk	→	پلور p'ēlvēr	توک tuk	→ تیرک tīrēk	توک tuk	اشکمیر ēškēmīr	لاپی دار lāpidār	سرتیر sar tīr شا تیر šātīr	پیله چو pilē ču	(ا) تیر وسط اتاق که زیر پلور گذاشته شود (۲) ستون بنا

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنول	برگردان فارسی
اشکنج ēškēnj					تسکه جول taskē jul	اشکنج ēškēnj	→	ریش بنی riš bēni	→	کمانه kēmānē	(۱) وسيله ای در گاوآهن برای کم و زیاد کردن عمق شخم
اشکنو ēškenu					→	→	→	آشکنی āškieni	اشکونو oškono	اشکنو ēškēnu	نگا : آشکنی
اشکنه ēškene											(۱.مک) روستایی از رامسر تنکابن
اشکنه ēškēne											نگا : آشکنی
اشکو ēšku	تیب تیبی tiptipi	→ تیناپلی titāpēli	→ اشکو ēšku	→ تیب تیبی tiptipi	تیب تاپلی tiptāpeli	→ اشکو vēšku	→ تیب تاپلی tip tāpēli	→ تیب tēti	→ اشکو ošku	→ اشکو ēšku	(ص) ۱) زمینه سفید با دانه های رنگی (معمولاً سیاه یا قرمز) ۲) شکوفه درختان
اشکور ملی eškevar malay									→		(۱.مک) روستایی ویژه تجمع و سکونت اشکوری ها در دو هزار
اشکه eškē										ماتو māto	(ص) شب صاف با ابری ضعیف
اشکه eškē		دریچه daricē	دریچه daricē	روچین rujin	اشکه eškē	→	اشکوب ēškub	دریچه daricē	→ آوشکه āvēškē		(۱) پنجره کوچک ، اشکوب در آمل پشته و توده برگ و شاخ درختان
اشکی eški	چل چو čeleču	→ چرده jardē	→ چرده jarē		چوچل čučel	→	→	اشکر ešker	→ اشکو ēškev	اشکی eški	(۱) سر شاخه های خشک درخت که از آن هیزم گیرند

واژه پایه	منطقه کرد کوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اشکی aški	→	→					→				(۱) چرخش و گردش پرندگان در آسمان (۲) جست و خیز حیوانات
اشکیه eškiyē			جره مره jarē marē	جیله jilē	جره مره jarē marē	جره jarē	جک و جش jako jaš	جک و جرش jako jarš	→ اشکیه eškiyē		(۱) خرت و پرت (۲) آت و آشفال بسیار درختان جنگلی
اشلاک ašlāk	چس انجیل čēs anjil	چس انجیل čēs anjil	چس انجیل čēs anjil	تس انجیل tēs anjil	چس انجیل čēs anjil	تس انجیل tēs anjil	اشلاک ašlāk	شال تس šāltos	پتس patos	انجیل دبه anjil dabbē	(۱) گونه ای از انجیر که میوه اش قابل خوردن نیست
اشلک ešlāk											نگا : اشتلک
اشماره ešmārē	موری muri	→	→	موری muri	→	→	→	→	→		(مصر) صوبه کردن با صدای بلند
اشن ošēn	اشن ošēn	اشن ošēn	→ آبچک ābčēk	اوجک učēk	→ آبچک ābčēk	→ اوجک učēk	اوجک učēk	→ اشن ošēn	اوریز owriz	اوریز oriz	(۱) آببریز ساختن (۲) ایشان
اشنا ošnā	اشنا ošnā	اشنا ošnā	→ اشنا ošnā	خدی xēdi	خدی xēdi	خدی xēdi	آشنا āšnā	→ شناس šenās	خودی xudi	اشنا āšnā	(ص) آشنا
اشنار ašenār	→	→	→								(۱) گل صدتومانی از تیره الاله که نام علمی آن Peony است

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنترل	برگردان فارسی
اشناس ešnās	شناس šēnās	→	→	→	شناس šēnās	اشناس ešnās	شناس šēnās	→	شناس šēnās	شناس šēnās (۱) آشنا مشخص (۲) شناس فامیل خویشاوند	
اشنافه ēšnāfē	اشننه ašnefē ابچه abčē اشننه ašnefē	→	اشنوفه ašnofē ابچه abčē اشننه ašnefē	اشنوفه ašnofē اشننه ašnefē	اشنانه ēšnāfē	→	→	→	اشنیفه ašnifē	نگا : ابچه	
اشنوسک ēšnusēk	گوش پرقالی guš parqāli	نشنوس nešnos	نشنوس nešnus	نشتوس neštus نشنوس nešnus	→	اشنوسک ēšnusēk	نشنومه nešnomē	نشنوس بیتن nešnos beytan	نشانبنی nešnā boni نشانبن nešnā besen	گوش ورقنلی gušvar qoeli	(مص) نشنیده گرفتن ، تظاهر به نشنیدن
اشنیک ašnik	→	→	→	→	→	→	→	→	→	نگا : آشک	
اشون ašun	دیشو dišo دشو dešo	→	→	→	→	→	→	دیش dišo	→	دینه شو dinešo	(ق.ز) دیشب
اشیر ašir	→	→	→	→	→	→	→	→	→	نگا : آشوری	
اصاف کانک o šāf kānēk	→	اصاف کن o šāf kon	→	→	→	اوروشنگر u rušē n gar	→	اصاف کنک u šāf konak	آب صاف کنی ābsāf konay	اصاف کنک osāf koēnak	(ا.م) (۱) حشره ای آبزی که دائره وار پس سطح آب گردش کند (۲) کنسایه از حمایت بی مورد
اعید aid	→	→	→	→	→	اعید aid عید id	→	عید ayd	→	عید id	(ا) عید
اغان oqān	→	افغون afqon	→	→	→	→	→	→	→	افغان afqān	(ا.مک) افغان افغانستانی

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنول	برگردان فارسی
اغانی oqāni	→	افغانی afqāni	→	→	افغونی afquni	→	→			اغانی oqāni	(ص . نسب) افغانی
اغز aqoz					→	اغوز aquz	→	اغز aqoz	→ آغوز āqoz اغز aqoz	جز joz	نگا : آغوز
اغزچین ما aqoz čine mā	جزچینی ما joz čini mā	آغوزچین ما āquz činemā	آغوزچین ما āquzčine mā	→	→	اغوزچین ما aquzčine mā	→	اغزچین ما aqoz čine mā	→ آغوزچین ما āqoz čine mā	جزچین ما joz činmā	(ق.ز) ماه رسیدن و چیدن گردو که همان گرچما معادل مهرماه است
اغلالت ēqlāt		→	اغلالت ēqlāt جغر jeqer					خریزه روده xarbezē rudē	رسه rise		(ل) رشته های سفید متصل به تخم خریزه
اغلد oqald	بره barē	→	→	بره barē	→	بره barē	اغلد oqald بره barē	→	→	بره barē	(ا.مر) جای ورود آب به کرت
اغماجور aqmā jur	حق ماجود haq mājud	→	→	→	→	→	→	حق موجود haq mujud علی موجود ali mujud		اغماجور aqmājur حق ماجود haq mājud	(ص.مر) ۱) پریشان ۲) به درویش گفته می شود ۳) موجودی ناشناخته
اغوز aquz											نگا : آغوز
اغوزبن aquz bēn					→						(ا.مک) از روستاهای دهستان بیشه بابل
اغوز خرش aquz xērēs	جز خارش joz xārēs متن جم matēn jēm	آغوز خارش āquz xārēs	آغوز خارش āquz xoreēs	→	→	اغوز خرش aquz xērēs	اغوز خرش aquz xērēs	اغز خرش aqoz xoreēs	اغوز خورش aquz xoreēs	فسنجان خرش fēsēnjān xoreēs	(ا.مر) خورشت فسنجان

واژه پایه	منطقه کرد کوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اغوز کنا aquz kēnnā	جزنون joz nun	آغوزنون āquznun	نون آغوزی nun āquzi	اغوزنون aquz nun	→ اغوز کنا aquz kēnnā	→	→	سرخس sarxos			(ا. مر) نوعی نان خانگی با مغز گردو
اغوزی aquzi	جزی jozi	آغوزی āquzi		اغوزی aquzi خری xeri	→	→	→				(ص. نس) گوسفندی که به رنگ چوب گردو باشد
اف of	→	→	→	اوف uf	→	اوف uf	اوف uf	آف āf اوف uf	→	آی āy اف of	از اصوات که به هنگام درد ادا شود
افت afto	افتا eftā		افتاب eftāb	افتاب eftāb خر xēr خرشید xērsid	→	افتاب eftāb	افتاب aftāb	→	→	آفتو āfto افتو afto	نگا : آفتاب
افتاب بزو eftāb bazu	→ افتاب بز eftāb bazē	→	آفتاب تیره āftāb tirē			افتاب بزو eftāb bazu					طلوع
افتاب پ eftāb pe	→	→									نگا : آفتاب کل
افتاب پره eftāb parē	→	→	آفتاب پره āftāb parē	افتاب سو eftāb su	افتاب پره eftāb parē	→	→	افتاب پر aftāb par	افتاب پرس aftāb pares		(ا. مر) ۱) آفتاب کنار سایه ۲) غروب و طلوع آفتاب
افتاب ت eftāb te	افتاب تیره eftāb tirē افتا تیره eftā tirē	→	آفتاب تیره āftāb tirē چل تیره čeltirē	آفتاب تو āftābe tu	افتاب تغ eftābe teq	→ افتاب ت eftābē te	افتاب ت aftābte	→	افتاب سو aftāb su	تیغ افت tiqē afto تیغ آفتو tiqē āfto	(ا. مر) تیغ آفتاب

واژه پایه	منطقه کرد کوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کنترل	برگردان فارسی
افتاب تنکا ēftāb tanēkā	→	→	تلوده سب tēLudē šob	افتاب پست eftāb pešt	واچاشت vāčāšt	قیلون نهار qaylun nehār میرزانهار mirzā nehār	میرزانهار mirzānehār	قیلون نهار qalyon nehār	قلیه نهار qalyē nehar		(ق.ز) صبح پس از طلوع
افتاب غار ēftāb qār											نگا : آفتاب زل
افتاب کارسو ēftāb kārsu	افتا گیر ēftā gir	افتاب کل ēftāb kel	افتاب گیر ēftāb gir	خریم xērim	خریم xērim خریم xērdim	افتاب کل ēftābē kel	خریم xērdim	→	→		(ا.مر) ۱) محل تابش خورشید ۲) محلی که آفتاب گیر باشد
افتادیمه ēftā dimē	→ رو به افتا ru bē eftā	افتاب دیمه ēftāb dimē	→	افتاب دیم āftābē dim	افتاب دیم ēftābē dim	افتاب دیم āftāb dimā خریم xērdim	خریم xordim	افتاب دیم aftābē dim	رویه آفت rubē āfto	(ق) رویه آفتاب	
افتا زردی ēftā zardi	→	افتاب زرده ēftāb zardē	→	افتاب مار ēftāb mār	افتاب مار āftābē mār	افتاب زردی ēftāb zardi افتاب مار ēftābmār	افتاب زردی aftābē zardi	→	زردی آفتو zardi āfto	(ق.ز) هنگام غروب ، شفق	
افتچه aftočē	→	افتچه aftočē	→	افتچه aftučē	جری jēri	جری jēri افتچه aftujē افتوبه aftubē	کل پج kal paj	دس افتابه das aftābē	افتوچچه aftočē	(آ.آ) آفتابه کوچک	
افتو aftu	→ زنگ zang → زنگاله zangālē	افت afto → افتو aftu varzang تال tāl	افتورزنگ aftu varzang تال tāl	افتو aftu	تال tāl	افتوزنگ afto zang تال tāl افتوتال aftotāl	افت زنگ afto zang	پپاله زنگ peyālē zang	زنگ zang	(ا) زنگ بزرگ که بر گردن گاو اندازند	
افتوبه لکن aftubē lagēn	افتوه لکن aftovē lagēn افت لکن afto lagēn	افتبه لکن aftobē lagēn	→	آفتابه لکن āftābē lagēn	افتابه لکن aftābē lagēn	افتوبه لکن aftubē lagēn	آفتابه لکن āftābē lagan	افتابه لکن aftābē lagan	افتابه لکن aftābē lagēn	افتوه لکن aftovē legan	(آ.آ) آفتابه با لکنی فلزی که در گذشته جهت شستن دست بر سر سفره می آوردند

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نورد، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
افدون efdun	رفق rafeq		→			رفق rafeq					برادر و دوست (ص)
افرا ēfrā	→	→	→	→	→	→	افرا afrā	پلت palat	پلت pēlet	افرا afrā	نام درختی جنگلی در مازندران، افرا (۱)
افرا ēfrā				→							روستایی در قائم شهر (۱.مک)
افراین ēfrābēn	→	→			→						نام محلی در بندی (۱.مک)
افراین ēfrābēn				→							از روستاهای قائم شهر (۱.مک)
افراین سره ēfrābēn sēre					→						روستایی از دهستان بندی بابل (۱.مک)
افراپال ēfrāpal				→			→				۱) روستایی در قائم شهر ۲) مرتعی در کجور (۱.مک)
افراتخت ēfrā taxt				→	→	→					روستایی از دهستان هزارپی آمل و دهستان بانسر بابل و روستایی در قائم شهر (۱.مک)
افرا تخته ēfrātaxtē	→									→	روستایی در جنوب شرقی علی آباد کتول از دهستان کتول (۱.مک)
افرا جاری ēfrā jāri	→	→	→	افرا جار ēftājār	افرا جاری ēfrā jāri	→ افرا جار ēfrā jār	افرا کله afrākālē	پلت کله palat kalē	→ پت کله patkalē	افرائی afraī	۱) محل رویش افرا در جنگل ۲) نام مرتعی در کجور (ق.مک)
افرا چال ēfrāčāl					→		→				۱) از روستاهای دهستان بندرج ساری و دهستان بندی بابل ۲) مرتعی در کجور (۱.مک)

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
افرا دار ēfrādār	→	→	→	→	→	افرا دار ēfrādār	→	پلت دار palat dār	پلت دار pēlet dār	افرادار afṛā dār	(ا. مر) درخت افرا
افرا ده ēfrāde							→				(ا. مک) از روستاهای نور
افراسر ēfrāsar						→					(ا. مک) از روستاهای دهستان دابوی شمالی آمل
افراکتی ēfrākēti				→							(ا. مک) از روستاهای قائمشهر
افراگلام ēfrā gālām	افراولگ ēfrāvalg افراخال ēfrāxāl	افراگلام ēfrā gēlām افراگلام ēfrā golām	→ افراخال ēfrāxāl	افراولگ ēfrāvalg افرا گلام ēfrā gēlām	→ افراولگ ēfrā valg	افراولگ afṛāvalg	پلت ولگ palat valg	→ پلت ولگ pēlet valg	افراولگ afṛāvalg بزولگ bezēvalg	(ا. مک) برگ درخت افرا (کنایه از بوقلمون صفتی)	
افراگلند ēfrā galēnd	→										(ا. مک) نام مزرعه ای در بالای جاده کردکوی
افراگوشک ēfrā gušēk	→	افراگوشک ēfrā gušēk	→	→	→	→	→	پلت گوشک palat gušak	التجه alēnjē		(ا. مر) نوعی قارچ خوراکی که در اطراف و بدنه درخت افرا روید.
افرع afṛēq	→		افرع afṛēq	→	→	غزل تلا qazēl tēlā					(ا) خروس سفید بی نشان
افرفره ofēr fērē	→	→	→	→	→	→	فواره favvārē			اجرتنک ojērtēnak	(ص. مر) (۱) تند و تیز ، فواره (۲) از انواع پرندگان

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نوره، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
افسار زن afsār zen	چارمخه cār mexē		اوساریزونن usār bazuēn		اوساریزونن usār bazuan	→	→		افسار زن afsārzen افسار کن afsār kan		(مص - مر) نوعی قرارداد بین گالشها (۲) مهار کردن
افسانه سرا afsānē sērā						→					(ا.مک) از روستاهای دهستان بالا لاریجان آمل
افسری afsari	→ بت bot	→ → بت bod پوتین putin	→ بت bot	→ بت bot	→ افسری afsari بت bot	→ افسری afsari بت bot	→	افسری afsari	→	→	(ص.نسب) نوعی چکمه که مبانشران می پوشیدند
افشون afšun	→ افشان afšān	→ افشن afšon	→ افشان afšān	→ افشن afšon	→ افشان afšān	→ افشان afšān	→	افشن afšon	افشون afšun	افشان afšān	(ص) افشان
افکل afkal	→ ابکل abkal ابی کل abikal		ابیا abyā				گیر gabēr	گور نیاج gavar niāc	گیر نیج gaber naj		نگا : ابیا نام پرندۀ ای که دارای نوک دراز می باشد و معمولاً در مزارع یافت می شود
افلا ēflā	زاز zāz داز dāz	دازه dāzē	دازه dāzē	دازه dāzē	دازه dāzē	داز dāz → ننگ nēng	داز dāz	افلا aflā		داز dāz	(۱) (۲) تیغ برنج بدردنخور (۳) در تنکابن برنج پوک را گویند
افلا aflā	نرک narēk	نرک naruk	شم šam	شم šam	شم šam دره darē	شم بکشین šam baksīyan			→		(۱) رشد بی رویه سرشاخه های کم محصول
افلاچی aflāci							→				(۱) مواد غذایی که از طرف نامیل در شب عروسی به عنوان کمک به منزل داماد برده می شود .
افلت aflet		→									(ا.مک) از روستاهای دهستان چهاردانگه هزار جریبی بهشهر
افن دره afēn darē	→ دره darē	→ دره darē	افن دره ēfēn darē	افن دره ēfēn dahrē	افن دره afēn darē	افن دره afēn darē	افن دره afēn dārē	فن دره fen dārē	افن دره afēn darē	دره darē	(۱) نوعی داس ، دره

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اکسلوت akselut	داری گرم dāri garm دارگرم dār - garm	→ گرماری gar - māri	گرم داری garm dāri	گرماری garmāri	→	گرماری garmāri	اخلات axlāt	اخلات axelāt	→ دارفلفل dār felfel	داروگرم dāru garm	نفل (۱)
اکش okaš (او...)											نگا : آبکش
اکله okele (او...)	کله kele	→ →	→ اوکله u - kele	کیله kile	→	اوکله ukele کله kele کیله kile	اوکله ukelē اوکیله ukilē	→ کیله kile	جو ju	جو jar وال vāl	جویبار ، نهر (۱.۱.۱)
اکنس okēnēs (او...)	کاندس ا kāndēs o	→	اکندس o - kēndēs کندس ترشی kēndēs tērši	کنس او kēnēs u اکنس okēnēs	→ →	اوکنس ukēnēs کنس او kēnēs u کنس ترشی kēnēs tērši	کنس او kēnēs u	اوکنس u konēs	اوکنس owkonēs	کنندس koēndēs	ترششی که از ازگیل جنگلی یا آب و نمک درست می شود (۱.۱)
اگ o go (اوگو)	→ حرام هلشت harām halēšt	کیرگو kirgo	اگ o g گل کلو gel kulu	حرام هرشت hērām harēšt	→	اوگو ogo	کیرگ kirgo	کیرگاب kirgāb	حرام هلشت hērām halast	حرام هلشت hērām halast	(۱) ۱) حیف و میل ۲) آماده کردن خزانه شالی ۳) گل کردن زمین برنجکاری
اگ ag	اگه agē	→ اگ ago	→ → →	→ →	→	اگه age	اگه age	اگه age	→	→	(۱) ۱) سم ۲) اگر
اگ اگه agagē											نگا : اک اگه
اگج ēgej											هیولا
اگر ogēr (او...)	→	→ →	→ اوغر ugēr	اگر ogēr	→	اگر ēger	اگر ogēr	اگر ogēr	اگر ogēr	اگر ogēr	(ص.فا) ۱) انس ، الفت ۲) مسیر ۳) مسانوس الفت یافته

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
اگرْت agrēt	اسبه بکا ēsbē bakkā							اگرْت agrēt			(۱) نوعی لک لک کمیاب اگرْت بزرگ
اگر تیج کلا ēgēr tījkelā					→						(۱.مک) روستایی از دهستان بیشه بابل
اگر دشی ogēr dēši	→	اگر دشی ogērdēši	→ سوما sumā	اچرچری učērčēri	اوزم uzēm	چرچرو čērčēru	چرچرو čērčēro	وزن vazon	→ مندول mandul گنو ganu	اترتر otēr tēr	(۱) گرداب (۱) آبگیر (۲) نقطه ای از بلندی که آب از شکاف آن بیرون زند (قائم شهر)
اگره agērē			→								(۱.مک) روستایی از دهستان چهاردانگه سورتچی ساری
اگزان ogezān (...او)	→ اگیران ogirān	اگیزن ogizon	→	اگیزون ugizun	→	اوگیزون ugizun	اگیزون ogirun اگیرن ogirēn	اگیزون ogirun	اوگیران owgirān		(۱.مر) سکوی کنار رودخانه که برداشت آب آسان باشدو آبشخور دام نیز هست (تنکابن)
اگل egal	میش miš	اگل ogal	اوگل ugal	→	اوگل ugal	→	→	→	اوگل owgal		(۱.مر) موشی که در آب زندگی کند. موش.
اگندو ogandu (...او)	→ گندو gando	گندو gando	→	گندو gandu	→	گنو gannu	→	گنو ganno	→ اوگندو owgando گنو ganu	گندو gando	(ص.مر) ۱) اب بویناک ۲) کنایه از افراد کثیف گنو در تنکابن گرداب
اگیر ogir (...او)	→							اوگیر u gir			(ارجاعی) نگا : اوگیر
اگیز ogiz (...او)	→ چل سوزن čēlsuzēn	→	→	اوگیز ugiz	→	→	→ اوگیر ugir	اگیر ogir اوکش okaš	اوگیر owgir	اکش okaš	(ص.فا) ۱) کسی که آب از چاه می کشد ۲) آبکش

واژه پایه	منطقه کردکوی	منطقه بهشهر	منطقه ساری	منطقه قائمشهر	منطقه بابل	منطقه آمل	منطقه نور، کجور، نوشهر	منطقه عباس آباد	منطقه تنکابن	منطقه کتول	برگردان فارسی
ال al	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	(۱) درختی که داری چوب مسجعی است و از آن برای چماق و دسته تبر و غیره استفاده کنند آل.
ال al	→ الاتل alāqel	→	اهل ahl	ال el	ال al	→ الاتل alāqel	ahl	اهل ahl	→	ال al	(ص) اهل ، سربراه ، عادل
ال (الو) alo	→ بل bal	→ الک alok	→ الک alok	الوک aluk	→ الو alu	→ بل bal	الو alu الوگ alug	بل bal	→	ال alo	(۱) شعله آتش
ال (اله) alē	پیس pis	اله alē	→	→	→	برجی barji تشکه teskē	اله alē	اله alē	ساسک sāsek پیس pis	→	(۱) برص ، لك روی پوست
ال (اله) alle	→	→	→ جول jul	جول jul	اله allē	اله ale اله alle	→	قوش quš	اله ale الغ aloq	قوش quš	(۱) دال، نوعی لاشخور
الا elā	واز vāz	الا elā ولار velār	→	→ الا elā	ولار velār	هلا helā ولار velār	ایلا ilā	ولار velār	ولا velā	→	(ص) ۱) گشاد ، باز ۲) وارفته ۳) پراکنده
الا الا elā elā	واز واز vāz vāz	الا الا elā elā	→	→ الا الا elā - elā	→	هلا هلا helā helā واز واز vāz vāz	ایلا ایلا ilā ilā	الا الا elā elā	گاج گاج gač gač	واز واز vāz vāz گشاد گشاد gesād gesād	(ق) گشاد گشاد گشاد گشاد راه رفتن
الارز elārz	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	(ا.مک) روستایی از دهستان چهاردانگه شهریاری بهشهر
الارز elārz	الرز alērz	→	الرز alērz	الرز alērz	→	→	→	→	→	الرز alarz	(۱) علف هرزی که در مزارع می روید جودوسر ، یولاف